

„Canadian Hungarian News“ Combined with the „CANADIAN HUNGARIAN JOURNAL“ An Independent Weekly Published in the Magyar Language. Circulating in all the Provinces of the Dominion of Canada and largest of all Hungarian Papers within the entire British Empire. Editorial Offices and Printing Plant - 375 Hargrave St., WINNIPEG, Man. Yearly Subscription \$2.00 to Foreign Countries \$3.00

Kelet- és Nyugat Kanadai Magyar Újság

CANADIAN HUNGARIAN NEWS

Kanadai Magyar Újság egyséltve a KANADAI MAGYAR HIRLAPPAL. Kanada és az angol birodalom legelterjedtebb, vesztő magyar hetilapja amely mindenkor szótlenül védi meg az idegenek szökését magyarországi érdekeit és a kanadai polgárokat megillető jogokat igyekszik kivívni minden honfitársunk számára. Előfizetési díj egy évre: \$2.00. Az újságra és kiegészítőre egy évre \$3.00. Szerkesztőség és kiadóhivatal 375 Hargrave St. WINNIPEG, Man.

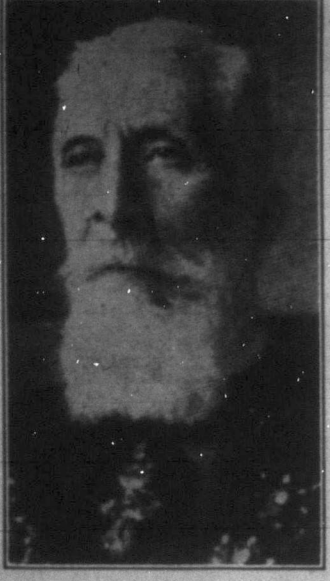
VOL. X. EVFOLYAM

375 HARGRAVE, ST. WINNIPEG

MANITOBA 1933. FEBRUÁR 16 CSÜTÖRTÖK

No. 7 SZAM

MEGHALT A MODERN KOR „LEGNAGYOBB MAGYAR”-JA

HUNGARY'S "GRAND OLD MAN" PASSES

COUNT APONYI, EUROPE'S OUTSTANDING STATESMAN AND ORATOR MOURNED BY CIVILIZED WORLD — HAS REMARKABLE LIFE, HIS QUALITIES EARNING HIM THE TITLE "DEAN OF DIPLOMATS"

Geneva, the seat of the League of Nations, had sad news for the world. On February 7th, wireless flashed to every corner of the globe: Albert Apponyi, "Grand Old Man of Hungary", and greatest linguist among the leading statesmen of Europe, is dead. The 87-year-old patriarch of the Magyar delegation spent his last days in the Disarmament Conference chambers. Suddenly he caught cold, which developed into pneumonia. He died without suffering—weakened into slumber.

When the tragedy became known, Arthur Henderson, chairman of the Disarmament Conference, spoke of Apponyi's passing: "The League has lost one of its most ardent leaders, and the cause of peace has lost one of its most sincere friends." Hungary's delegate, General Tanczos, said that Apponyi's career was that of a hero, who died on the battlefield, after having fought hard in the trenches. Apponyi, too, had, up to his last breath, served the cause of justice. There were few, if any, who devoted such effort for the sake of better understanding, while he was not in government service, nor did he fill any position; he acted merely as a special Hungarian representative to the League.

Apponyi's whole career was devoted to public life. A member of the Hungarian house of commons since 1872, he was an enthusiastic leader of independent politics. And in spite his father was the last chancellor of Hungary before the restoration of responsible government. In 1867, Apponyi himself broke away from Habsburg support. He devoted his entire life to fighting for the liberties of Hungary as guaranteed in the constitution, dated back as early as 1222.

In general, legitimacy was one of the chief principles for which he fought. For years he would not consider the offer of ministerialship, simply because he did not think Hungary was given an equal chance in the former Austro-Hungarian monarchy. The same principle that made him revolt against the Habsburgs before and during the war, turned him to the support of the ill-fated King Charles, because Apponyi could not accept the breach of the written law, and the agroid Hungarian constitution does not know the word "de-throne". Books could be written on Count Apponyi and of his work as cham-

EURÓPA LEGJOBB SZÓNOKA ÉS EGYIK LEGTEHETSÉGESEBB ÁLLAMFÉRFIA KÖLTÖZÖTT EL APPONYIVAL AZ ELŐK SORÁBÓL — NEVÉHEZ FÜZÖDIK AZ INGVENES ISKOLAI OKTATÁS BEVEZETÉSE ÉS A MAGYAR DIPLOMACIA SZÁMTALAN NÉPSZÖVETSÉGI SIKERE — EGYSZERŰ ÉLETŰ, MAGASZTOS JELLEMŰ PROFÉTÁJÁT SIRATJA BENNE AZ EGÉSZ VILÁG MAGYARSÁGA — APPONYIN KIVÜL CSAK KOSSUTH ÉS LAFAYETTE BESZÉLT A WASHINGTONI KONGRESSZUSBAN

A múlt hét kedjén utolsó dobant egy magyar szív a svájci Genfben, ahol a népek az övéisége tartja üléseit. Eppen a magyar delegátus fejtegette a lefegyverezés fontosságát, amidőn egyszerű szállodal szobájában kilehelte nemes lelkét a modern magyar közélet Széchenyi Istvánja: Apponyi Albert, akit a "Grand Old Man of Hungary" névvel tiszteltek az egész földkerekségen. Tüdőgyulladás következtében beálló szivgyengeség ölte meg a nagy államférfiut, aki 87-ik életévében hunyta le örök álomra személt. Halálos ágya mellett felesége s a Budapestről repülőgépen érkezett György fia voltak tanul a nagy pátriárka utolsó perceinek.

A Népszövetség leszerelési bizottságának elnöke, Henderson volt angol munkaspárti külügyminiszter úgy bucsuztatta el Apponyit, mint a világkébe egyik legkimagaslóbb apostolát. A halált követő napon, február 8-án külön gyorsvonati gyász-kocsiban Budapestre szállították a modern idők "legnagyobb

pión of the now really oppressed minorities. His last fifteen years were given to that problem. As leader of the Hungarian peace delegation in 1920, he pointed out the impossibility of the proposed new broders. When he finished his speech, Premier Clemenceau of France, known as "the tiger", turned to his countrymen, saying: "This is the way to speak French!" Then Clemenceau, as chairman of the peace conference, asked the interpreters to translate Apponyi's speech into English and Italian. But here the "Grand Old Man" decided he could do this himself. And with the same fluency, and beauty of phrasing, Apponyi repeated his appeal in English as well as in Italian.

Were he asked to speak in German or even in Latin, he delivered a speech with the same ease as if it were his mother-tongue. He was indeed one of the greatest orators and linguists of all times. But this alone would not have been sufficient to assure him an international reputation. His vast knowledge of diplomacy, combined with his up-to-date information on world economics, his sound judgment on political developments and—last but not least—his ardent desire for non-partial justice were the cornerstones upon which his long and successful career was built.

Even in the question of peace-revision, for which he was a faithful worker, he appealed on equal rights, and based his arguments on pacts already signed. These international arrangements should apply to both parties concerned; if vanquished are forced to disarm, so should the victors; if territories were taken from one country and given to another on grounds of embodying alien population, these same territories should be promptly returned as soon as it is proved that they were taken on false pretenses. So should newly-created states exercise double care in the treatment of minorities, as they were the very ones complaining against "oppression". These were the essence of Apponyi's principle on legitimacy.

magyar"-jának holttestét s a parlament kupolacsarnokából kísérték utolsó útjára. Nemcsak a megcsontított országból, hanem még a megszállott területekről is rengetegen zárdokoltak el Apponyit temető sérére, hiszen a régi, boldog Nagymagyarország egyik legjellegzetesebb képviselője távozott el az elők sorából.

Apponyi Albert kimagasló egyéniségét különösen a végzetes háború óta méltányolta a művelt világ s tisztelte meg a "Hungary's Grand Old Man" jelzővel. Pedig az őz politikus már 1872 óta tevékeny részt vett egy a magyar közéletben, mint a nemzetközi politikában. Általában leginkább az jellemző Apponyi egész életére, hogy minden nemes cél érdekében készséggel bocsátotta rendelkezésre páratlan tehetségét; ni-óta pedig galád kezek feldarabol-olták az ezeréves öházat, párt politikai szempontokon felül-emelkedve törekedtek azon, hogy ezt a nagy tévedésüket mi hamarább tegyék jóvá a nagy-hatalmakk.

Szinte páratlanul gazdag azonban Apponyi egész életének története, úgyhogy nem lesz érdektelen pályafutását dióhéjban ismertetnünk. Noha édesapja még Ferenc József egyik legbizalmasabb embere s a ki-egyezés előtti Magyarország utolsó kancellárja volt s fiát in-akább osztrák szellemben neveltette, a fiatal Apponyi már tel-jesen a nemzeti szellemet jut-tatta érvényre minden cseleke-detében. Közvetlen egyetemi ta-nulmányainak elvégzése után szoros barátságot kötött Jókai Mórral és Liszt Ferencel s te-vékenyen kivette részét a né-metországi Bayreuthban ren-dezett Wagner zeneiünnepsé-gekben, melyeknek tudvalevőleg a magyar Liszt volt a lelke.

Apponyi Albert szinte párat-lan műveltségével és nyelvtudá-sával már egészen fiatal korá-ban feltűnt. Bejárta az egész világot és szívéllyességével a föld mindenegyes országában csak barátokat szerzett népünk nek. A belpolitikai életben is korán kivette részét s éveken keresztül harcolt az önálló nem-zeti hadsereg felállításá mellett. Általában azt mondhatnók, hogy Deák Ferenc szellemétől azután Kossuth Lajos elvei mel-lé tért át s valóban az ő szemé-lye volt az, mely a függetlenség eszméjét még akkor is ébren-tartotta, amidőn az osztrák-ma-gyar monarchia legboldogabb korszaka már-már feledtetni kezdte a magyar államiság gon-dolatát.

Apponyi mindvégig gerince-sen kitartó magatartásán, em-beries gondolkodásán, szelcskö-rű ismeretén kívül főleg kima-gasló szónoki tehetsége volt az

GYILOK: EZ A MÁSODIK ÖT ÉV

csak házuk táját tart NAGYOBB TERRORRAL IGYEKSEK — mert erre az ÖRKVA A REMÉNYTELEN HELYZETET — de szobájukat egész ITHATJA OROSZORSZÁGOT A NÉP — liasan rendezik be és KÁRCSAK A CÁROK IDEJÉBEN

szükségletet akarják ily módon kielégíteni. Egész Oroszország retteg az ujonnan kibocsátandó fényké-pek igazolványok bevezetésétől, miután csakis a legszélsősé-gebb elemek juthatnak ilyenhez mások viszont bármikor bár-hova deportálhatók ingyen-munkára és közvetlen a kerüle-ti politikai megbízott hatáskö-rbe tartoznak. Az új rendel-kezések eitorfik a vidéki bírás-kodás intézményét és élet vagy ha lál ezentul az illetékes politikai megbízott kénye-kedvtől függ. Ugyancsak megdöbbenést kel-tett az a rendelkezés, mely még a nős férfiakat is besoro-zza az északi erdők és bányák kitermelésére. Munkabérről ter-mészetesen ez esetben szó sincs viszont aki megszegi az utasi-tást, a szovjetrendszer áruló-jának számít és halállal lakol.

Stalin a szovjet nagytanács február 7-iki gyűlésén kijelen-tette, hogy a "forradalom viv-mányait veszély fenyegeti és ezért minden rendelkezésre ál-lító eszközzel fel kell lépni a bel-ső ellenség ellen." Az új rendel-kezések a vörös hadsereg és a cseka nevű politikai rendőrség létszámának emeléséről szó-lanak; ezenkívül 7,000 politikai kerületre osztják fel az óriási birodalmat, melynek élére egy teljhatalmu politikai biztost ál-lítanak, kik felelősséget vállalnak döntenek élet és halál felett. A második öt éves terv tehát a gyilok jegyében kezdődött meg és ismét vérbe, lángba borított a sokat szenvedett Orosz-országot.

Az első öt éves terv rengeteg szenvedést és nélkülözése után joggal remélhették az új rend-tervezet barátai, hogy most már tömegesen vérontás nélkül igyek-szük a szovjetkormány megva-lósítani a második öt éves ter-vet. Ezt az álmot azonban ha-marosan szertefoszlatta az a tény, hogy nemcsak a vidéken, hanem magában a kommunista pártközpontban napról-napra erősödött az ellenzéki hangu-lat; Stalin diktátor viszont csak lehet feltámasztani. Eze-nket a kísérleteket dr. Hyman orvos végzi. Szívbenulással hirtelen kimult állapotokkal kísér-lezettek először. Egy elektro-mossal tüvel szúrt a halál szívb-e, elektromosságot vezetett bele s ezzel az állatot újra életrekel-tette. Később szívbenuulásban el-halt emberekkel is kísérletez-tek ezeknek a halottaknak 60 százalékát sikerült életrejele-tnie. Az eljárás sikerének főfel-tétele az, hogy a halott szívének ne legyen szervi hibája és hogy az elektromosságot beavatkozás a halál után tíz percen belül tör-ténjen.

Ami vérgengés, lelketlenség, szenvedés jellemezte az orosz szovjet eddigi 15 esztendő rém uralmát, az mind semmi ahhoz a nagyarányu terrorhoz, amit a második öt éves terv bevezeté-sre jelent. Miután a közelmúlt iparosítási kísérletek s az ezzel kapcsolatos ígéretet miatt tö-megesen tödultak a városokba, viszont az élelmészése ma már íjesztő akadályokba ütközik: Stalin elrendelte, hogy minden-ki, akinek nincs állandó mun-beries gondolkodásán, szelcskö-rű ismeretén kívül főleg kima-gasló szónoki tehetsége volt az

FELTÁMASZTJAK A HALOTTAKAT? New-yorki lapok jelentése szerint az amerikai Witkin-ala-pitvány tudományos intézeté-ben olyan elektronos eljárással kísérleteznek, amellyel halotta-kat lehet feltámasztani. Eze-nket a kísérleteket dr. Hyman orvos végzi. Szívbenulással hirtelen kimult állapotokkal kísér-lezettek először. Egy elektro-mossal tüvel szúrt a halál szívb-e, elektromosságot vezetett bele s ezzel az állatot újra életrekel-tette. Később szívbenuulásban el-halt emberekkel is kísérletez-tek ezeknek a halottaknak 60 százalékát sikerült életrejele-tnie. Az eljárás sikerének főfel-tétele az, hogy a halott szívének ne legyen szervi hibája és hogy az elektromosságot beavatkozás a halál után tíz percen belül tör-ténjen.

MINDEN KANADAI MAGYAR TUDJJA, HOGY A KANADAI HIREKET LEGEL"SZÖR A KANADAI MAGYAR ÚJSÁG KÖZÖLI AZ ÖSSZES MAGYAR LAPOK KÖZÜL — BEKÜLDTE MÁR ELŐFIZETÉSÉT?

„Kanada példát vehetne a magyaroktól..."

MONTREAL LEGNAGYOBB FRANCIA LAPJA ISMÉT TANU-SÁGOT TETT ROKONSZENZÉRE — A "LA HONGRIE" FÜZETET MINTASZERŰNEK ISMERI EL A "LA PRESSE"

Néhány héttel ezelőtt részle-tesen ismertettük Montreal leg-elterjedtebb francia-nyelvű lap-jának, a naponként 175 ezer példányban megjelenő "La Presse"-nek egy magyarbarát cikkét. Azóta ismét egy olyan írás jelent meg a francia sajtó-ban, amit nem hagyhatunk fi-gyelman kívül, annál kevésbé, miután nemcsak nemzeti szem-pontból jelent örvendetes fordulatot a "La Presse" barátságá, hanem a munkaviszonyok meg-javulása esetén talán még szám-talan honfitársunknak jelenthet keresteti lehetőséget. Az "ide-gek"-gyűlölő francia-lakta vidé-keken nem árt melegen tartani az óslakókkal kötött jóviszonyt s éppen ezért a "La Presse" cik-két szöszörint magyar fordítá-sban itt közöljük:

Volt idő amikor az ismerete-ket terjesztő kiadványok oly sivárak voltak, mint a hivata-lis statisztikák. Ma ez szeren-csére megváltozott és néha az is megcsik, hogy egy adatgyű-jteményt több érdeklődéssel és élvezettel olvashatunk el mint egy szépirodalmi művet. Mi-alatt ezeket a sorokat leírom, egy szép monográfia fekszik e-lőzöttem, mellyel magyar íróknak egy csoportja adózott még nem eléggé ismert hazájuknak.

Ezt a gyönyörű fényképek-kel illusztrált könyvet Wintex Károly magyar főkonzul volt szives megküldeni a "La Pres-se" szerkesztőségének. Nyilván való, hogy ezen történelmi, föld rajzi, irodalmi, művészi, politi-kaí és gazdasági jegyzetek mö-gött ott lappang az a vágy,

hogy Magyarországnak a nemze-tek sorában jobb hely jusson. Egy ország vezetőinek törekvé-sei vannak összefoglalva ebben a költész oldalra terjedő könyv-ben és nem kell hozzá élénk képzelőtehetség, hogy az ember fényes jövőt jósoljon annak a népnek, melynek természetes előkelősége mindig szerény-séggel párosult.

Miért nincsen hasonló monog-ráfiaja minden országnak? Igaz hogy az utazási irodákban és a külképviseletek hivatalaiban mindenféle könyvecskét, leírás-t térképet lehet kapni. De mind-ezek tartalma rideg és hamaro-san unalmassá válik. Ritka az olyan, mely anélkül, hogy gyako-rlati célját szemelőtt tévesze-tené, valódi irodalmi értéket és kellemes szórakozást is nyújt.

Kétségtelen, hogy a "La Hon-grie" megszerkesztése több szel-lemi munkát és több együttmű-ködést igényelt, mint egy átlag-os utazási utmutató. Míg azon-ban az ilyen alig kellett volna fel a vágyat Magyarország meg-látogatására, ez a kötet nem-csak hogy sajnálkozással tölti el az olvasót, mert az élet bi-zonytalansága folytán nem ve-heti biztosra, hogy mielőtt ván dorlásáról végkép lemond, egy ideig Magyarországon időzhes-sen, hanem azért is, mert nem tudhat meg mindent a magyar népről.

Ez a könyv követendő példa. Bárha a kanadai írók egy cso-portja nekünk is adna egy ha-sonló művet Kanadáról!

Leo.

LEGUJABB HIREK

FÖLDRENGÉS pusztított Kina Kansu tartományában és a lapzártakor érkezett jelentések szerint legalább 70 ezerre tehető a halottak száma. A nagy sivatag melletti tartomány hatmillió főnyi lakosságát már hétfő óta beháború és éhínség pusztítja, úgyhogy a földrengés áldozatairól aligha tudnak megfelelőképen gondoskodni.

NEM VEHETI AT a Canadian Pacific vasutvállalat a Canadian Nationalt, mint azt Ottawában hangoztatják. Eltekintve a válság következté-ben kivihetetlen tervtől, három áthidalhatatlan akadály áll az egyesítés út-jában: a CNR eladósodottsága, a CPR üzleti, azaz nyereségi alapon való mű-ködése és az a körülmény, hogy a vasút-egyesítés esetén öntött befolyást gyakorolhatna a kanadai politikára.

MEGYŐRT A HIDEG Kanada északi és nyugati vidékein s-bár sok helyütt még most is csipős azél fuj, a 40-50 fokos fagnak előreláthatólag vége erre a télre. Ugyanekkor Keletkanada nagy részét friss hó borította, New Brunswickban pedig a vasárnapi rettenetes szélvihar nyolc inches hó-takarót hozott, amiről évek óta nem volt példa.

NEM ZARJA BE Saskatchewan székvárosa Regina iskoláit, mint aho-gyan azt a nagy hideg következtében elhatározta a polgármester. Amint eny-hült az idő, az iskolák birtokában levő szénmennyiség is elegendőnek bizo-nyult e így a reginali diákok legnagyobb sajnálatára nem lesz "szénszünet".

AGYONÉGETT szegényes kunyhójában egy fia-g halász Manitoba Gypsumville telepétől 75 mérföldnyire, ahol a hideg éjszakára meghűszódott. A halat szállító 20 éves fiatalember lovait a kunyhó falához kötötte s a szerencsétlen állatok feje is teljesen összeégett, miután nem tudták kőtőfőket kerekeltakítani.

CHICAGOBAN agyonlöttek egy winniepei angolt, aki egy mozi pénzá-tártár akarta kirabolni. A szerencsétlenül kiderült, hogy egyetlen napja volt Chicagóban és miután éhezett a nem ismert senkit, ahol meghúzhatta volna magát éjszakára, végső elkeseredésében határozta el magát a "hold-up"-ra, mely azután halálával végződött.

JAPAN NEM TOR beavatkozást a mandzsuriai kérdésbe, mint ez a Népszövetség február 13-iki ülésén kiderült. Még Jehoi kínai tartományt is az ujonnan alakult Manceukuo "közvárosa" szervezésének tartják a japá-nok. Ezek szerint tehát bizonyosra vehető, hogy Japán otthagyja a Népszö-vetséget. Előreláthatólag még hosszú ideig nem sikerül megelégedésre elin-tetni a távoli-kelet kulcsát tartó bonyodalmat, miután Japán már azaz is fe-nyeggetődik, hogy teljesen lezárja Mandzsuria határát a kíváncsi külföld elől, ha a kérdést tovább feszogetik.

EGYENLŐSÉGET!

Ezt követelik már régóta azok, akik valahogyan úgy érzik, hogy ennek hiánya az emberi társadalom egyik legnagyobb rákfénje. Különösen mióta egész világrészek alatt megingott a föld és míg emberek nagyra duzzasztották érzényüket, mások meg nemhogy a mindennapi kenyeret, hanem még egyetlen életüket is elvesztették. A háború s az utána következő zavaros idők végül is olyan helyzetbe sodorták ezt az egész sárteket, hogy a többszáz év óta felhangzó jelszó ma időszerebbnek hangzik, mint valaha.

Míg azonban boldog-boldogulalan szájára vette és zászlajára tűzte ezt a nagy célkitűzést, bizony a mai modern kor nem valami sokat dicsekedhetik el azzal, hogy akár egy lépéssel is megközelítette volna az eszményt. Akár politikai, akár gazdasági téren most is éppennygy elnyomja az erős a gyengét, hatalmon levő az alárendeltet, mint a történelem bármely sötét korszakában. Történelem ugyan a felvilágosodott országok legtöbbjében dicsőretremelő kísérletek az egyenlőség megteremtése, a kiváltságok megszüntetése irányában, de nagy általánosságban szólva, siralmas ezen a téren a helyzet az Egyesült Államoktól egészen Oroszorszáig — pedig mindkettőt azt tartja magáról, hogy az egyenlőség paradicsom-földje!

Ezuttal maradunk csak Kanadánál, miután ha már ezt az országot választottuk második otthonunkul, természetesen az itteni viszonyok érdekelnék leginkább. Hogy isne, hiszen kinek, kinek saját érdeke, hogy ismerje a maga tágabb házatját, nehogy azután kamatostól ráfizessen az esetleges nem-törődőségre. Száz és egy alkalom kínálkozik ezen a téren arra, hogy megfigyelhessük helyzetünket az egyenlőség szempontjából. De míg például a kanadai életben előforduló visszataszítások, a bevándorló újkanadát esetleg nem éppen a legbarátságosabb érzelmekkel fogadó "benszülőttek" kellemetlenkedése főleg társadalmi jellegű, ilyen uton is kell ellenük küzdenünk.

Jelen cikkünk keretében csupán az ellen emelünk szót, hogy az egyenlőséget intézményesen, a törvény szent nevében elnézzék, sőt mintegy-első is segítsék. A deportálásról lesz ezután szó, miután ez az amivel számtalan honfitársunk életét elkeserítették. Igen, ki tudná számontartani azt a sok ezer magyart, akit vagy a hitelézők karmaiba, vagy pedig az országgráblók kintzókarmába vetettek, csak azért, mert Kanadában nem akadt számukra munka? ... Kanada sohasem vétkezett annyit önönmaga ellen, mint amikor "megszabadult" legértékesebb kincsétől, a nagy áldozatok árán is megtelepedni akaró bevándorolt tömegektől.

Erkölcsi szempontból nem ütötte meg magát arcon ez az ország annyira, mint amikor ahelyett, hogy gondoskodott volna a nagy gazdasági felfordulásban eltévedettek elhelyezéséről: mint barmokat összeretel és visszazárlította őket oda, ahonnan tulajdonos nagy reményekkel telve indultak Kanada felé. Amint lelkiismeretlenség volt kivádirásra csábító ágensségekkel otthonuk elkötyavetődésére felbujtani a háború után amugy is nyugtalan tömegeket, még nagyobb embertelenséggel visszatoloncolni őket akkor, miután már minden hidat felégették maguk mögött s talán nincs is fejüket hol lehajtaniok ...

TULA BÜRGÉT FOG

IRTA: ERNYEI ALADAR

Allapodjunk meg abban az alapigazságban, hogy a juhászi nemzet bizony lopós egy felekezet.

Ez amugy igazságnak nem éppen új, nem is valami szivdobogató, de legalább az a jó benne, hogy akinek nem inge, nem veszi magára.

Példának okáért mindjárt itt van ez a Sütős Nagy Mihály számadó (csak innen a Vacsihöggyűl) erre ugyan éppen nem lehet ráfogni, hogy ragadós volna a keze, vagy mi. Nem veszett el ennek a kezén soha senki fla-malaca-birkája, mindig a hűségében beszámolt a birkálta tő-gazdáknak minden egy birkáról, akit a kezéhez bíztak.

Az, hogy itt-ott kergül a birka, hát az megesk. Esendő az ilyen esőt birka nagyon. Ki tudna ugyan pörbeszállni a Főléggessel, ha itt-ott hullik a férge. (Különösen ha Mihály juhász jól odaszó a hagyótfával, vagy ha a terelő kampósóttal jól hegyibe ken a bürgeállat fejegombjának.)

Ez ugyan nem nagy tralla, tudták ezt már bölcs elődeink is mindig is csinálták, fogják is csinálni, míg a birkák esendők lesznek, meg amig hagyótfó és juhászból lesz ezen a földi világon.

Mert azt csak minden észsel élő ember beláthatja, igaz-e, hogy csak más a paprikás-tarhonyás leves, ha birkahús is föl benne, némi kis hagymával elkészült; meg aztán alkalmas időben el lehet óvakodni a Hatrongyos-ba; itt majd Fésüs Balog Dóme csárdás-gazda (amugy bormé is) elváltja a birkabőr megfelelő számú lterekre. — Amilyen játékos esztü ember, meg szokta kérdezni, hogy melyik fajta borból hozzon,

mert csak egyféle van. Ez ugyan tréfának igen ócska, de azért elsül.

Nem is itt a baj, de hogy, ezt ugyan ne higgyétek, kedveseim!

Ott kezdődik a baj, mikor a juhász rájár a más földjére. Mert valljuk csak be, igen célirányos legeltetés esik a más répa-földjén meg lucernásán. Így nappal nem mondok, megeshetnék, hogy a tanyás-gazda mérgében puskát fogna és talán meg is lövöldözne a juhászost embert, ha úgy kére kaphatná; de hát az ilyesmi nem is egészenes dolog. Napszállat után azonban annál alkalmasabb.

A bürgenép jól elvan a zöld terítéken. Békésen és alaposan lerág minden lerághatót, ami a szája ügyébe esik és letapos minden letaposható. Mert kicsi ugyan a bürge körme, de annál jobban belesúppad az áldott poszahomokba.

Nagy méreg ez a tanyás-gazdának. De csak legyünk igazságosak és mondjuk meg azt is, hogy ez a juhászkodás bizony mindégyre nehezebb mesterség lesz. Fogyoghat apránként a föld a bürge alól, nem igen vannak már olyan nagy legelő-területek, mint csak emberöltővel is előbb. Mindig többen ragasztanak (hála Istennek) egy kis földet, házat — mit maguknak a pusztaszélen; haladnak befelé az erdőbe, mint a kanadai pionirok annak idején; az unokáknak már majd ide kell talán bejövögetni a Katona-parkba, a Muzeumba, ha birkálható célszerű mesterembert akarnak látni. (Ugy lehet, spirituszban)

A birkállat is fogy apránként; nem igen bírják az újramot a nagy marsokai, kicsi kosztokat; inkább elmennek más pályára: ki perszabundának, ki meg "fóka"-prémnek.

A nagytekintetű városi tanyás sem állja rángatni a gyékényt a szegény bürgek alól.

Es míg a világ váratlan fejletőre állása sok mindent megmagyaráz és sok jogos panaszt a változathatlanban való megnyugvásra fordít: egyetlen szálla marad a lerongyolódottan hazadeportált bevándorlók szemében, az egyenlő elbánás hiánya. Lám, Veregin, a börtönviselt dukobor-vezér hazatoloncolását egy ideig felfüggesztették. Ugyancsak hosszú hónapokig huzták-halasztották a bebizonítottan öldöklésre felbujtót kommunista agitátorok deportálását is. Miért, mert jól fizetett ügyvédek szorgoskodtak az érdekében.

Pedig a törvény szelleme előtt nem menthető ez az egyenlőtlenység. Sok-sok ezer magyart keserít el ez az eljárás, még pedig méltán. Mert hiszen köztudomású, hogy deportált honfitársaink 99 százalékát nem azért toloncolták vissza szülőföldjére, mintha vétett volna a törvény ellen, hanem csupán azért, mivel nem talált megélhetéséhez elegendő keresetet ebben az országban, mely — ha nem is hivatalosan — bőséges dollár légrétevel csalta át őket a nagy vizeken. És ezeknek az ártatlan embereknek legnagyobb részét magyar tolmács híján csak angol hallgatták ki, akaratuk ellenére zsuppolták haza és tették esetleg tönkre egész életüket. Az esküszerű dukobor-vezért s a börtöntöltelék vörös agitátorokat pedig a legdrágább ügyvédek érvelése alapján tenyerükön hordozták — csak azért, mert pénz áll mögöttük. Ez pedig nem egyenlő elbánás és nem méltó ennek az országnak a jó hírnevét.

Gyermekeknek

Tudjátok mit? Láttam, hogy Erzsi néni az Asszonyoknak ír. Azt gondoltam, miért ne írhatnék én Nektek Gyermekek!

Tudjátok, ugy szeretném már hogy megint nyár legyen. olyan jó volt tavaly, két hétre kimentünk testvéreimmel Erzsi nénihez. Az erdő szélén laknak és a házuktól nem messze egy patak folydogál, annyi halacska van! És az istállójukban mindenféle állat van, ló, tehén, kisborjú, kecske, juh, kutya, házinyul, galamb és mindenféle majjorság. És a kertjükben annyi virág! És tudjátok, soha sincsenek egyedül. Még valahányosor kimentünk hozzájuk, mindég ott találjuk egy pár unokatestvéinket. Képzelték, milyen vigyan voltunk! És amikor mindenféle játékban kifáradtunk,

kértük Erzsi nénit, hogy meséljen. Annyi mesét tud.

Éppen egy nagyon szép új mesébe, csak egy kicsit félek, hogy nem tudom olyan szépen elmesélni mint ő. Pallának nagyon szép lepkegyűjteménye volt és mi mind azt akartuk, hogy nekünk is legyen. Még a Mariska is, pedig ő még csak öt éves volt. Amint egy nagy tarka lepke után futott, Éva, Mariska legidősebb testvére, hirtelen erősen megfogta Mariska karját. Szegény Mariska elkezdett keservesen sírni, mert a lepke már nagyon messze elrepült és az ő kis karja nagyon fájt, mert Éva nagyon megszorította ám! De Éva jót akart, mert Mariskát egy árok szélén fogta meg és ha nem fogta volna meg, Mariska az árokba esett volna.

nak, akik nem-ját tartják rend-re az őt is vigyáz-at egészen család-be és volt arra-rablógyilkos férj-lás családú benső-lál

Erzsi néni meghallotta a sírást, hozzánk jött és hogy megvitte Mariskát a karjára vette és azt mondta neki, hogy ő most épp úgy viselkedett, mint ahogy a vaksi nagy emberek szoktak. Néha toporékolnak és sírnak, mert utjukat állta vagy kereszte a jó Isten igrálna, ne-hogy tovább futva veszünk rohanhassanak. Azok nagy vaksik, te pedig kis vaksi vagy Mariska. Na jöjj, ha megcsókoldsz szépen Évit, akkor mesélek neked egyet.

Erzsi néni leült egy fa alá a fűre, hátát a fa törzséhez támasztotta, Mariskát az ölébe vette és elkezdett mesélni. Persze, mi mind gyorsan köréje se-reglettünk és olyan csendben voltunk, hogy a madarak csi-cserése és a méhecskék döng-csélése is hallható volt, na meg a Mariska szaggatott, sóhajtsz-szerű lélekzététele, amint az már sírás után egy ideig lenni szokott.

Tudjátok — kezdte Erzsi néni — volt egyszer egy szép lovacska. Fényes szőre volt, dús sörénye, egy jó kis gazdája és aránylag jó dolga. De volt egy rossz tulajdonsága. Irigy volt. (Mint amilyenek most ti vagytok a Pali lepkegyűjteményére) A szép kis lovacska elégedetlen-nül poroszkált a poros ország-omban, mert gyakran jött vele szembe egy másik szép paripa, de annak hosszabb volt a nyak-ka, lába, vékonyabb bokája és mégis biztosan és méltóságtel-jesen ügetett. És olyan szép nyereg volt a hátán, hogy egy csöppet sem látszott, hogy hor-padt lett volna a dereka. A kis lovacska nagyon irigy volt és irigységében elégedetlenkedett és zúgolódott, hogy miért is nincs neki hosszabb nyaka és lába és miért olyan horpadt a dereka. Hogy ő milyen boldog volna, ha hosszabb nyaka és lá-ba lenne és a szügye nem ilyen keskeny, meg ha a horpadt háta

helyett — tovább nem folytathatta a kis lovacska, mert egy kerítés állta útját. Lehorgasz-tott fejét fölvetette, ijedében megtorpant és úgy állt ott pár pillanatig, mint a cövek. A kerítésen belül egy másik állatot látott, amelyiknek hosszabb volt a nyaka és lába mint az övé és a háta sem volt horpadt, mint az övé, hanem két nagy púp volt rajta! Rémulten gond-olt most a kis lovacska arra, hogy ilyen is lehetne és mennyl-re nem tudta még az előbb, hogy mit kíván magának. Oh, de hogy most ezt a csunya púpos

tevé meg látta, boldogan ugrott egy nagyot és meglegedet-ten, vigan szaladt utjára és meg fogadta, hogy nem irigykedik s elégedetlenkedik soha többé.

Erzsi néni ugy fejezte be a mesét, hogy ha mi nagyok le-szünk, akkor is gondoljunk a szép kis lovacskaóra gyakran, ne hogy mi is, mint ahogy az gyak-ran előfordul az életben, elége-detlenségünkben púpot kíván-junk majd magunknak.

Legközelebb az özikérel me-sél nektek:

Kristóf Marianna

Amikor magyart éljeneznek az — oláhok

Mulatságos eset történt Kolo-zsváron, amikor az oláhok a revizió ellen tüntetett. Az oláh tüntetők nagy része a vidékről berendelt booskoros tömegekből toborozódott, akiket miután éle-mmel és pálinkával elláttak a rendezők, az egyik főszónok ki-oktatott arra, hogy ha beszéd közben felemeli a jobb karját, úgy éljenezzenek, ahogycsak a szájukon kifér.

Ugy is történt. Magasztalta a szónok a nagygyűlésen a ki-rályt s amikor felemelte a jobb kezét felharsant a szünni nem akará éljenzés. Dicsőítette az-tan a szónok Nagyrumánát, ke-zét felemelte s ismét zúgott az éljenzés — majd rátért Mussoll-nire és Rotherme lord szemé-lyére, azután a mindezeknél ve-szedelmesebb ellenségre Göm-bös Gyula magyar miniszterel-nökre. A beszéd kissé hosszura nyult és a szónok amikor Göm-böshöz ért, a düh ugy magával ragadta, hogy öklöbeszorított mindkét kezével a levegőbe va-gdalva — fenyegette a távol levő Gömböst.

A bepálinkázott tömeg nem sokat figyelt a beszédére, de mi-keskeny, meg ha a horpadt háta

mindkét karját meglátta, égbe-törő éljenzésbe kezdett, ugy hogy alig tudták lecsendesetni őket. A főszónok pedig leforrá-berendelt booskoros tömegekből toborozódott, akiket miután éle-mmel és pálinkával elláttak a rendezők, az egyik főszónok ki-oktatott arra, hogy ha beszéd közben felemeli a jobb karját, úgy éljenezzenek, ahogycsak a szájukon kifér.

VARKONYI MIHALY MOZISZINISZT MEG-OPERÁLTAK

Várkonyi Mihály azért uta-zott Hollywoodból Budapestre, mert egy kényes orrműtete-re volt szüksége, hogy ezután han-gosfilmekben nagyobb sikerrel szerepelhessen.

EGY OROSZBÓL: OROSZ

Gorochovszky Jenő odesszá születésű görögkeleti vallású női fodrász, budapesti lakos csa-ládi nevet Orosz-ra változtatta át. Az oroszból tehát ury lát-szik magyart lett, régi orosz ne-vét elhagyta és csak új magyar nevében akar emlékeztetni szár mazására.

Valaki eltalálta a pihent eszé-vel, hogy ezentul már minden, birkával bajoskodó lélekek k. kötelessége léssen, hogy az é-jeli legeltetéseknel egy botra lámpást akasszon és így ország világ láthassa, merre csap az nyáj. (Különbeni elővezetés és elzárás, bírság stb. terhe alatt)

Na már most jól gondoljuk meg, szerettem, hogy ugyan melyik birka-rugta juhászos em-ber merné megszegni ezt a vas-tag parancsot. Ezentul hát majd a csacsni a juhászkészség meg a celled-culla közt ott lesz a lámpa is, kinek milyenre telik, kinek tatar, kinek fotogénes vi-lágító-szerszám, még tán olyan világos lámpa is akad majd, a-melyik dróra jár, mint a városi lámpák.

Aki juhász ezeknek utáná mégis megpróbálná, hogy éjnek éjszakánál a más földjére tere-li az állatját, megérdemli, hogy elmenjen lámpagyújtogatónak a Rendőrfaluba.

Az őszön, egyik este, alig va-lamivel napszállat után, igen ik-lat-baktak ám befelé az öreg Tu-la József mindezen (csak innen nem messze a Mária-tanyáról), de igen kapkodást szedi a lö-börészimát a téglajáron. Aztán se bü, se bá, se ugyanolsten, se semmi, csak beesik a kiskapun.

Hát így napáldozat után, dar-vadozás óráján, lámpagyújtat előtt, minden észsel élő lelkes állat halkán járjon (vagyis in-kább: hakkal), mert szent óra ez, nézd csak. Ilyenkqr esnek halk beszédek az epőrfa alatt, meg különféle józú pipázások. Ámbár ezek a fiatalok már in-kább papirszivarra szoknak, mert így urasabb.)

— Mőgván ám a birka, tekin-tetés uram! — így adja föl a szót szapora lélekzettel.

— Mőg, ugy-e? — veszi ki a pipát Kaupesay gazd'uram. Az-tán miféle birka?

— Amék mármadszor ö-szi le a répát a vacsi dülőbe — mondja Jóska bácsi, de igen nyelve-pergősen, mintha leckét mondana. (Alighanem mán mö-gén nyakolajozás volt utközben)

Szóval: leessi, nem kieszi. De mindegy az a növendék répá-nak, csak beleful a homokba.

Ez hát, akárhogy nézzük, nagy sor. Csak gyérünk nagy sebesen a tanyára. Szaladjunk, had lobogjon a hajunk. (Mán akinek még van. Kupcsay u-nam most már inkább csak tö-rülközővel fésülködik, mégis ezzel szokta magamagát nosz-tani.)

— Aztán hány az a birka, Jó-zsef — kérdi a gazda, amint beletornászta magát a kivá'ó be-kecsébe.

— Száz! — vágja ki a kerek számat minden József.

Na odakint a Mária-tanyán igen zakányos világ van. Az egész Tula-had ott rözsög-pő-zsög talpon a tanya udvarán. Tehetik, mert minden tanyási hivatal kitélik a Tulából, liba-örzö, meg juhterelő gyerektől béresig, minden.

— Hát hol a birka, embő-rök? — kászolódik le a gazda a kocsiról.

— Hát hol a birka, embő-rök? — kászolódik le a gazda a kocsiról.

Na, ezt ugyan kár volt kér-

dezné. Az egész had egyszerre mutatná, ha egymástól odafér-nének. Meg, ahogy már ilyenkor szokás, leginkább mind egy-szerre akarna beszélni.

Jóska bácsi kutya-gyerök ko-mosztani "magyarok bejövetele" győngén sikerült. El is szé-gyenli magát: megtorpant, elő-veszi a zsebbevalóját, kotor e-gyget a bajuszán és nagyot törül az üstökén. (A kalap 'persze már rég levevődött.)

— Csönd! — harsintja el a vezényszót.

Elhalkul a had. De aztán Jós-ka bácsi meglátja a lámpafény-nél Mari nénőt, aki igen kicsi szemet és igen négyzögletű száját csinál. Ez pedig — val-ljunk meg — biztos előjele a kö-zelgő viharának.

József megjoházik.

— No — mondja csöndesen. — Nézzük mög a birkát.

A birkállat szép csöndben el- van az állás alatt, meg a göré-tővében. Csendben és butuska szemmel bámulják a göndör te-remtyvények a bözsgő emberfal-kát.

Hát száznak éppen nem száz a birka, amint jobban összeszámo-lódik, hanem csak ötvennyolc. De szép ez azért mégis, aki csil-laga van!

Ilyen fogás régen esett a Szék-tő határában; erről beszél hol-nap az egész Mária-város.

Amint a sok egyszerre-be-szédből lassan ki lehet hámoz-ni, ugy esett a dolog, hogy a Burkus kutya igencsak ugatott jó hajlott feldelután óta. A leg-idősebb Tula-gyerök (amugy se szaladt bele a madzag, jó maga-téhetős, póki-feni gyerek, a ha-jusza is mohodzik, jó világítás-nál látszik is vagy három és fél száz szőr az orra-gamója alatt) mondom, a Tula-fiu utánané-zet, de semmit sem látott.

Hancem aztán sötétkor me-gint kiballagott a Burkussal meg a többi kutyával és akkor lelt rá a bitangya tévedt nyáj-ra.

Szóval nagy eset ez. Igen ke-mény törvény áll az elbitangolt állat gazdájára meg a juhászra is. Kártérítés, pénzbírság, min-denféle herce-hurca, sarcolta-tás a törvénytevő urak előtt; nagy baj mindenképen.

Holmi fancesall gondolkodá-su toll-koptatók azt mondják, hogy a legőszintébb öröm a kár-öröm volna. Lehet, hogy van benne némi igazság. Akárhogy is van, ténybeli dolog, hogy Jós-zi bácsi egészen nekirózsáso-dott képpel intézkedik a bitang-birkák dolgában. (Kupcsay u-zemre igen bázi a Jóska-bácsi.)

Férőhely nem igen van, így az ötven-nyolcak megéjlejez-nek ugy-ahogy, ki a fészter a-lyen, ki a kukorica-szarító mel-lett, ahol lehet. Reggel majd behajtodik az egész a városi-akolba. Ott majd fizetheti a bi-tangpénzt, akárki is a gazdája a birkáknak. Ebben maradunk kát.

Nem lehet voltaképen és igan-zán tudni, mi történt az éjjel, de annyi bizonyos, hogy az ötven-nyolc birkából reggelre csak hat maradt. Mondd, értsd és ird: hat.

Nagyon tudós ember lesz az, aki valaha is kitanulja a juhá-szi furfangot. Ki tudna annak tudója lenni, hogy a borban tar-tózkodott-e hamisság (Jóska bá-csi ugyanis a vártaszolgálat ö-römére némi kis italért óvako-dott le a pincébe; bár inkább a vizital mellett résztált volna), vagy hogy tán a bürgeállat volt kiokosítva holmi messi fűttyő-getés irányában; avagy hogy Burkuskék feladták volna a ku-nyai hűséget néminemű pálinkás-zsíros kenyér miatt. Ezt voltaképen talán sohasem is lehet kitudni.

Ténydolog, hogy a kocsikapu is (a Széktő felől), meg a gya-logkapu is (a lajosi vicinális-po-

szógo felől) csukva volt. Csak-hogy az ilyenféle bejáró kész-ségek zárja csak afféle mad-zaggal kormányozott fakallan-tyu, az igazi zár a Burkus fe-téhen csattogó fogsora. Az az egy bizonyos csak, hogy Jóska bácsi is, a Jóska gyerek is el-aludt. Arról jobb lesz aligha-nem hallgatni, hogy a gyerek a szénapáldáson virradt meg. (Arra kifélt már nem igen bic-káznak egymásba az emberek, hanem mindjárt a kisbaltával kezdik. Régen az udvari ebéde-ken a cilinderkalapot tették a szék alá, az itteni dísztorokos vacsoránknál, ha igazán kedélye-sea megy az egész, a kisbaltát erőszli le az ember a két lába között. Hát csak hallgassunk) Jóska bácsi pedig olyan szagga-tált kapott a vékonyába, hogy azóta is feloldalt keszegal me-nés közben.

Élég az, hogy Józsi bácsi igen pogányosan fohászodott a csi-pős, ködös télelji hajnalon, a-mikor Sütős Nagy Mihály szám-adó megjelent és kellő tisztés-ségtudással előadta, hogy az é-jel hat bürge elkészült a nyájtól és a nyomok szerint a Mária-ta-nya felé jöttek.

A "nyájajuhász" szemtelen répség, legalább Józsi bátyánk így gondolja.

A dologból alighanem pör lesz. De Józsi bátyáknak nem emiatt fő a feje.

Ott van a feneség, hogy hol-naptól fogva az egész Mária-vá-ras azon fog nevetni, hogy a ju-hászság megint egyszer falhoz állította a tanya nemzetet.

Igazán nem száná az ember vakszemen billenteni az egész, bürgevel bajoskodó népséget, habhogya a csöndérektől lehetne, amint hogy nem lehet.

Na, majd visszaadódik még ez a nyakleves, ha máskor nem, hát jövő ilyenkorra.

Tallózás a nagyvilágban

UJ ANGOL REKORDOK A LEVEGŐBEN — CRUISE/GUYT ÉPÍTETTEK A FRANCIÁK — MERÉNYLET A SZERB KIRÁLY ELLEN — ERDÉLYRE IS ÁTTERJEDT A RUMÁN ZAVARGÁS

AFRIKA Csavarnélküli — ismét vér folyt. A Rudolf től keletre az egyik délabesszini törzs tagjai betörték a Kenya területre és az ottlakó Gallatörzs 150 tagját megölték, több bennszülöttet elhurcoltak, elpusztították a falvakat és elhajtották a jószágot. A támadók puskákkal voltak felfegyverezve, az áldozatoknak csak lándzák voltak.

ANGLIA ismét a levegő hőseit ünnepli. Két angol pilóta ugyanis megdöntötte a távolsági világrekordot, amiké London mellől Afrika legdélibb városába, Capetownba repült és leszállás nélkül 5,411 mérföldet tett meg 57 és félóra alatt. Ezzel egyidőben a tavaly Kanadában repülő Mollison pilóta kapitány a szintén afrikai Senegalból 18 óra alatt Brazíliába érkezett az Atlanti Óceán felett. Ugyancsak nagy érdeklődést keltett Unwins repülő legújabb magassági rekordja, 43,976 láb, azaz több mint nyolc mérföld.

BULGÁRIA és a Vatikán között újabb ismét kiéleződött a helyzet, miután a pápa kifogásolta, hogy a királyi pár újszülött leánygyermekét görögkeleti szertartás szerint keresztelték meg és ezzel megszegték a Rómának adott ígéretet. Amikor ugyanis Boris bulgár király az olasz királyi család legfiatalabb leányát elvette, a pápa csakis azon kikötés alatt egyezett bele a házasságba, hogy a leánygyermek anyjuk vallását követik.

COLUMBIA délamériai köztársaságban a lakosság valóságos éhezik. A munkások olyan alacsonyak, hogy a legszélesebb megélhetést sem biztosítják. Az állam a telepéseket nem támogatja s a lakosság a pénzkérésnek legfantasztikusabb módját eszeli ki. A világviszáltság mellett a Peruvál folytatott háború is nagyrészt hozzájárult a nyomorúságos helyzet feloldásához.

FRANCIAORSZÁG megépítette a világ legnagyobb ágyuját, amelynek lövedék-átmérője 20 inch, súlya 45 tonna, csővének hossza 30 láb, 3000 font súlyú lövedékeket 15 mérföld távolságra lő. Az ágyú 265 tonna súlyú vasuti kocsihoz van szerelve. Az új óriási ágyút valószínűleg a földközitengeri Alpesek körül fogják felállítani, miután a rajnai határon nem találva lövedékeiket méltó célpontot. Az eddigi legnagyobb ágyú a "Furius" angol csatahajó és a "Lord Clive" monitor ágyúi voltak.

HOLLANDIA gyarmatvilágának órei: a tengerészek között már hetek óta lázadás készült Jáva szigetén. Végül is a "De Zeven Provinciën" nevű páncélos cirkáló legénysége börtönbe vetette a tisztokat és maga vette kezébe a hajó parancsnokságát. Hágából, Hollandia fővárosából utasították a jávai hadikikötő parancsnokát, hogy a rendelkezésére álló hajóhaddal induljon a Sumatra felé menekülő lázadók elfogására. A zendülők az első ágyulövésre megadták magukat.

JUGOSZLÁVIA királyja ellen a laputósító távirati irodák jelentése szerint állítólag merénylet tervezett hat macedón, akiket az utolsó pillanatban sikerült a testőrségnek ártalmatlanná tennie. Horvátországban is napról-napra erősödik a szerb-ellenes hangulat, különösen mióta három vezető horvát

politikusot száműzött a beigrádi kormány.

KINA fővárosából, a régebben Peking néven ismert Peipingből a madzsuri határtól távolabb eső Nankingba szállították a felbecsülhetetlen értékű, több ezer éves műkincseket, miután a japánok közeli betörésétől tartanak. Az egész országban igen kétségbeesett a hangulat egyrészt a japánok támadása, másrészt pedig az országot teljesen tönkretévő kommunista fosztogató-bandák garázdálkodása miatt. Emellett éhínség és ragályos betegségek pusztítanak mindenfelé, élelem viszont alig kapható, orvos pedig csak minden 200 ezer emberre esik.

LENGYELORSZÁG napról-napra jobban retteg Hitler uralmának megerősödésétől, hiszen ez a németek által lakott területek elvesztését jelentené. Pilsudski katonai diktátor állítólag Jan Paderewskit, a világ híru zongoraművészt szeretné megnyerni miniszterelnöknek, miáltal reméli, hogy Németországgal sikerül a kiegyezés. A jelenleg 72 éves Paderewski a háború után már vezette Lengyelország államügyeit, de a katonai párt okvetetlenkedése folytán alig egy éves miniszterelnöksége után lemondott.

LUXEMBURG, a Belgium melletti kis ország fejeztében felakasztotta magát egy Constantinov nevű bolgár fegyenc, aki cellája falán igen érdekes, vésett felírást hagyott hátra ezzel a szöveggel: "Mi robbantottuk fel 1925-ben a szófiai Kralj-székesegyházat". A rendőrség azt hiszi, hogy az öngyilkos fegyenc egyike volt azoknak a merénylőknek, akik 1925-ben pokolgépekkel felrobbantották a szófiai katedrális. Mint emlékeztet, a hatalmas székesegyház teteje beomlott s 140 ember vesztette életét. A sebesültek száma több mint 200 volt.

NÉMETORSZÁG lázasan készült a március 5-iki képviselőválasztásokra, amikor is Hitler többséget szeretne biztosítani magának a parlamentben. Hindenburg elnök és bizalmasai mindent elkövetnek, hogy a hadsereget távol tartásuk a politikától és a szélsőségektől megkíméljék az országot.

OLASZORSZÁGBAN több mint 130 ezer külföldi él, akik közül 21 ezer az elmúlt tíz év folyamán telepedett meg az örökké napos Apennini-félszigeten. Mindaddig Olaszország aránylag alig érezte meg a gazdasági válságot, sőt bizonyos fellendülést is tudott felmutatni; újabb azonban ott is általános takarékoságra való törekvés jellemzi az életet.

RUMÁNIÁBAN futótűzként terjed a forrongás, annak ellenére, hogy a legkisebb rendzavarásért golyó jár. Az eddigi rablogádzálkodás minden elképzelhető borzalmát is meghaladta az a fejtelenség, ami az ország közigazgatását az elmúlt hetek óta jellemzi. Újabb Erdélyben is több helyütt fordult elő zavargás, Órumániában pedig teljes a felfordulás. Mária anyakirályné a vészírrre kibékült fiával és Bukarestbe szökött, hogy "jótanácsal" szolgáljon.

SPANYOLORSZÁG annak ellenére, hogy a köztársasági kormány eleinte békét hirdetett, szintén lázasan fegyverkezett. Legújabbán már tengeri hadere

jét is a legmodernebb harci eszközökkel akarja kibővíteni és többek között egy 12 ezer tonnás repülőgép-anyahajót építtet.

TÖRÖKORSZÁG szigorú intézkedésekkel igyekszik megakadályozni a kábítószerek termelését és forgalombahozatalát. Tekintettel arra, hogy Törökországban igen sok mákot

is termelnek, az állam erre a mérges növényre is kiterjesztette az egyedárúságot s ezután már nemcsak az alkohol és dohány, hanem az ópium forgalombahozatala is csak a kormány legszigorúbb ellenőrzésével lehetséges. Ugyancsak meg szigorították a gyufa, a robbanószerek és töltények gyártását és piacra dobását.

Ahol a deportáltak élnek...

LELEPLEZÉS A SZÁMÜZETÉS BORZALMAIBÓL—A FRANCIA ÖRDÖG-SZIGET ÉS AZ OROSZ SZOLOVETSKI-JÉGMÉZOK A LEGEMBERTELENEBBEK — INDIÁBAN ÉLNEK LEGJOBBAN A DEPORTÁLTAK

A száműzetés gondolata Angliából indult ki, ahonnan először Amerikába deportáltak a súlyosan bűntetteket: majd később, midőn "civilizáltabbak" lettek a viszonyok, az ausztráliai Botta-ny-öbölbe szállították az elítélteket. Anglia azonban már belátta azóta, hogy rablogályokkal aligha sikerülhet virágzó gyarmatok létesítése. Mostanában így már teljesen kiment a divatból, hogy angol alattvalókat bárhova is száműzzenek.

Anglia különben Uj-Kaledóniában érzi legjobban a veszedelmes rablók maradvékainak garázdálkodását, mert jölehet 1894 óta újabb sötéredéket nem tettek ott partra, a különben hallatlanul gazdag gyarmat még most sem tud zöldre ágra vergődni — éppen lakosságának megbízhatatlan jellege miatt. Ugyanilyen szomorú tapasztalatokat szerzett Franciaország is Uj-Guineában, ahol a fehérbőrű ember végleg elrontotta a tekintélyét, mert a bennszülöttek minden sápadt-arcú csalónak és megvesztegethetőnek tartanak.

Spanyolország az afrikai sivatagokba, meg néhány évszázaddal ezelőtt a Lipari szigetekre száműzti, míg Mexikó aszerint, hogy milyen politikai párt van uralmon, néhány közelében fekvő szigetre szokta összecsiszítani a neki kellemetlen meggyőződésű embereket.

A francia deportáltak a Guyana mellett ugynevezett Ördög-szigeten áthatolhatatlan malária- és skorpiójárta dzsungel közepe, mérges kigyók özönte berkeiben várják pusztulásukat. Betegség, éhség gyötri a szerencsétleneket és majdnem teljesen kizárt, hogy valaki is megmenekülhessen a táborokból, mert a bennszülöttek vérdíjat kapnak a menekültek koponyájáért. Mocsár, őserdő, tenger, ezzel kell megküzdenie minden menekülőnek.

Iatvan esztendő óta, hogy ezt a száműzött tábor alapították eddig mindössze nyolevaneveten menekültek meg és háromezernégy százannal pusztultak el. A franciáknak terve, hogy ezekkel a deportáltakkal gyarmatosítsanak az Ördög-szigeten sem sikerült, mert a lehetetlen éghajlati viszonyok fehé ember előtt elzárják a céltudatos munka lehetőségét. Mégis reggel felháltól esti felhátig nap-nap után, közben egyetlen étkezéssel folyik az állati munka. De ez az emberanyag, amely oda kerül, teljesen alkalmatlan komoly munka végzésére.

Más a helyzet a Bengáli-öbölben fekvő Andaman-szigeten ahova Anglia szállítja az Indiából száműzötteket! Itt egészen emberséges körülmények között foglalkoztatják a rabokat. Csinos, modern házakban laknak, melyeket kertek vesznek körül és gazdag ültetvények hozama fedezi a rabok szükségleteit. Még a vadászatot is megengedik és ha nő kerül a száműzött-táborba, akkor az rendes házasságot is élhet, sőt gyermekei szabad angol állampolgárok lesznek.

Az angol gondolat, hogy minden emberben van valami jó is, főlény igazolást nyert ezekben a fogolytáborokban. Olyan rabok is akadnak, akik nemcsak házuk táját tartják rendezben — mert erre az ő is vigyáz — de szobájukat egészen családdian rendezik be és volt arra már eset, hogy rablogályos férj és feleség példás családi bensőségben éltek le éltüknek utolsó napjait. Az angol hatóságok nyolc elefántot is bocsátanak egy-egy tábor rendelkezésére és a türelmes óriási emlécsők, mint kezes csacsik szolgálják ki a hozzájuk jó száműzötteket.

Míg a nyugati nagy államok az egyenlítő gyilkos klmájában sorvasztják a bűnösöket, addig a szovjet az Északi-sark fagyos légkörével itéleti halálra a számára kellemetlen elötteket. Főnt a jégmezők sivár csendjében a Szolovetski-szigetek — egy angol utazó állítása szerint — most is több mint

Közgazdaság

IPAR, KERESKEDELEM, ARU- ÉS ÉRTÉK-TÖZSDE, PÉNZPIAC, VÁMPOLITIKA

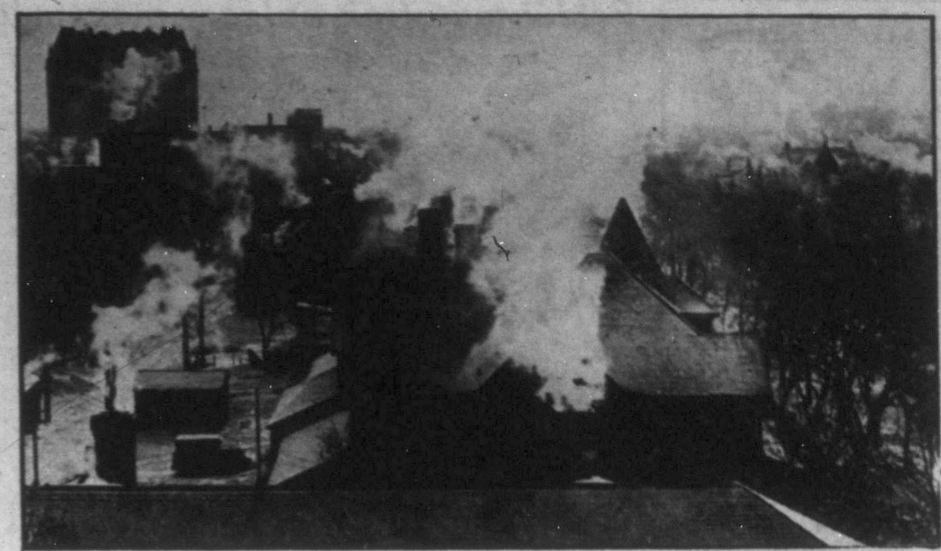
A VILÁGPIACRÓL a mai napon a következő jellemző hírek futottak be:

A brazilai kormány elhatározta, hogy 1933-ban a mai kávéállomány felét, 15-16 millió zsák kávé megsemmisít. A kávé értéke 1 és félmilliárd frank.

Ausztráliában az utóbbi hónapokban leváltak és elástak 800 ezer juhot, hogy a juhús és gyapju óriási áresését ellensúlyozzák.

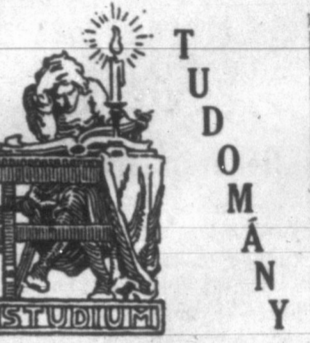
Az ipari termelésről szóló jelentés adatai szerint az ipartermékek száma Magyarországon 1931-ben 3442 volt. Az átlagos munkáslétszám 195.478, munkabérek címén 1931-ben 353.8 millió pengőt fizetett ki a gyártóipar. A gyártott összes iparcikkek értéke 1931-ben 2.053.528 000 pengő. 1932 év első felében a belföldi ipar szén- és kőszén-fogyasztása havi átlagban 2 millió mázsát tett ki. A nyerspamut behozatala az év első három negyedében az előző évhez képest 99.193 méter mázsáról 120.803 méter mázsára növekedett. A textiliparban munkanélküli egyáltalában nincs.

TAKARÉKOSKODNI avagy költségek? — ezt a kérdést vitatta az angol rádióban Anglia két híres közgazdásza, Josiah Stamp és Marynard Keynes. Keynes a költsékezés mellett foglalt állást, kifejtette, hogy aki

"WINNIPEG FÜT" — ezt a címet adhatnánk a fenti fényképnek, mely a préri fővárosának füstölő kéményeit mutatja be. Sajnos csak a gyárkémények nem ontották a múlt héten sem a füstöt Nyugatkanada legnagyobb városában; a lakóházakban viszont még az utolsó deszkarabot s a szemérről összeszedett elhasznált autógumikat is feltűztették, amiké az 50 fokot megközelítette a hideg s a Hudsons Bay felől gyilkos lehelletet hozott a szél. ('Winnipeg Tribune' felvétele)

tizenháromezer boldogtalan ember tengődik, akiknek egész tápláléka — amit a jeges vízből kihalászni vagy pedig a tundrák mohái alól kikaparni képesek. Kietlen látvány, amint ezek a szerencsétlenek beöltöznek a magas Észak eszkimó-divatjába. Félig meztelenül vergődnek tova, míg néha sikerül egy-egy állat prémjével befedni kékre fagyott tagjaikat. A szovjet nem kancsukos kózákokkal szállítja ide a szerencsétleneket, hanem a civilizáció legújabb vívmánya, a repülőgép viszi a deportáltakat a jeges tundrákra, hogy ott gyorsabban pusztuljon el, akiknek nem okoz föltétlen örömet a vörös csillag uralma.

A CSENDES ÓCEÁN legmélyebb pontját állapította meg hosszas kutatás után az Egyesült Államok tengerkerutató intézetének legújabb kikutatása.

Eszerint a Csendes Óceán fenekének legmélyebb pontját nemrég fedezték fel a Fülöp-szigetek közelében, Mindanao mellet. Az óriási tengeri szakadék mélysége majdnem 8 mérföld.

NEGYEZERÉVES kenyert találtak a németországi Schmirtenau község határában. Összesen 88 kőkorszakbeli sirt bontottak ki, amelyekben 129 da-

rab agyagedényt, 13 bronztárgyat, 9 kőszerszámot és 6 borostyán-holmit találtak. A sírok körülbelül 4000 évesek. Kiderült, hogy az agyagedényekben többek között buzát is fedeztek, amely teljesen sértetlen állapotban maradt meg. Találtak továbbá keményítőlisztet buzakenyert, gyümölcsmaradványokat, valamint mogyorót. Külön érdekessége a buzamaradványnak, hogy 400 éves üszöknymokat is sikerült felfedezni.

CSAVARNÉLKÜLI hajót jegyeztek be a livornói kikötőben a hajójegyzékbe. Ez az első motoros hajó, amely nem csavarrel furja előre magát, hanem a tengerből kiemelt vizet a hajón levő hátsó nyíláson rakétaszzerűen nyomja ki, miáltal a hajó nagy sebességgel halad előre. Hasonló megoldással már évek óta kísérleteztek, de eddig sehol sem sikerült a kísérletnek tuljutni. Az olasz tervezésű motorhajó több jól sikerült utat tett meg.

Szinte emberileg elviselhetetlen fagyban vették fel a küzdelmet a tüztől a veszedelmes elharapódzó lángokkal, midőn Saskatchewan Tisdale városában kigyulladt az ottani szálloda. Ugyiszintén óriási erőfeszítéseket tettek a múlt héten előforduló két nagyobb winniepei tűz megfékezésére is Sajnos Tisdaleben nyolc emberélet odaveszett a szálloda égésekor, hatan pedig súlyosabb égési sebeket szenvedtek s nem lehetetlen, hogy még eggyel megnő a halálos áldozatok száma. (Southam Press felv)

4 CENTERT KAPHATÓ SZÁMOKÉNT LAPUNK AZ ALÁBBI ÜZLETEKBEN:

Montreal Que. Könyvek, folyóiratok, újságok. Iró és papíráruk. HARTMAN'S Stationery Store 1-33 St. Lawrence Blvd.

Toronto Ont. Könyvek, folyóiratok, újságok. Iró és papíráruk. Gramofon lemezek nagy választéka. COLUMBIA MUSIC CO.

Könyvek, folyóiratok, újságok. Iró és papíráruk. UKRAINIAN BOOKSELLERS 195 Queen St. West.

Könyvek, folyóiratok, újságok. Iró és papíráruk. UKRAINIAN BOOK STORE 399 Queen St. West.

UNITED CIGAR STORES 3104 Dundas Street. Mindenféle pipa- és cigarettadobozok. Újságok, folyóiratok stb.

HAMILTON, Ont. ALEX A. KELEN LIMITED fiókja - 244 James Street North. Pénzügyi - Bevándorlási engedélyk - Ohazai árucikkek nagyban és kicsinyben - Ohazai bélyegek. - Jogi és közjegyzői ügyek.

Kitchener Ont. Újságok - Folyóiratok, - Szivarok, pipa és cigarettá dohány. S. JAROSZ 334 King St. West.

Winnipeg, Man. GEORGE SZABÓ 302 McIntyre Bldg. 416 Main Street. Pénzügyi - Hajójelek - Bevándorlási engedélyk - Kisgazdaságok Előfizetéseket felvevő és számonkint árusítja a "Kanadai Magyar Újságot"

SATURN IMPORTING CO. Higgins Ave. a CPR szállodá-ri szemben közel a Main Streetnek. Kül- és belföldi újságok, folyóiratok.

MOLNAR GYULA 707 Main St. - "Home Cafe" Étterem és Billiárd, a magyarok találkozó helye. - Ohazai áruk, dohány, Hirdetéseket is felvevő.

Melville Sask. Minden pénteken megveheti a "Kanadai Magyar Újság" legirisebb példányát. SIPOS GYÖRGY a Market-tel szemben.

Stockholm Sask. Magyar pártól a magyart. Friss gyümölcs - hűtő italok - Magyar cigarettadobozok és hüvely kapható. BIRÓ PÉTERNÉL

Lethbridge Alta. Magyar Otthon Szálloda SZARKA JÓZSEF 406 - 4th Ave. South. Pipa és cigarettadobozok, hüvely és papír is kapható.

Edmonton Alta. Telepítési iroda - Pénzügyi - Hajójelek - Bevándorlási ügyek. LUKÁCS LAJOS 10512-98th St.

HA SIKERY AKAR ELÉRNI, AKKOR HIRDESSZEN A "KANADAI MAGYAR ÚJSÁG"-BAN

Példát mutattak Calgary magyarjai

Calgaryban lakó Tóth Miklós honfitársunkat, feleségét és hat kis gyermekét deportálásra ítélték el és e család megmentésére alakult egy magyar segélybizottság, amely feladatául vállalta, hogy a Tóth családot megmenti a deportálástól. Az Ottawába beadott fellebbezések helyt adtak olyanformán, hogy a deportálást nem fogana mosítani az esetben, ha Tóth Miklós lemond a segélyről és Calgary magyarsága gondoskodik a család fenntartásáról.

cent és a gyűjtés tovább is folytatban van. Amidőn a gyűjtés teljes befizetését fog nyerni a segélybizottság nyilvános számadást fog közzétenni az eredményről. A calgaryi magyarság testvéri szeretetének gyönyörű megnyilvánulása volt az a megmentés, amidőn Bucsin Béla ref. lelkész összehívta a városi magyarságot ez ügy megbeszélésére. Mintegy négyszázan gyűltek össze és az ügy ismertetése után azonnal magukévá tették azt és megválasztottak egy segélybizottságot, ennek elnöke Balesch János elnök, Somogyi Sándor pénztárnok, Báthory István jegyző, Berki József és Malvinczki György tagok, Czene Vilmos és Timár Péter ellenőrök. A magyarság pártfogását kéri ezután is a segélybizottságot a jobb sorsra érdemes hat kis gyermeke család megmentése érdekében.

FOGLALÁS HELYETT AZ ADÓSSÁGRENDÉZÉS TÖRVÉNYES VEDELME

A TERMENYÁRAK KÖLTSEGEN FELÜL ÉMELESET - A KÖZIGAZGATÁS EGYSZERESÍTÉSÉT. AZ ADÓTERHEK CSÖKKENÉSE - AZ IPARI CIKKEK S A VASUTI FUVAR DIJAK LESZALLÍTÁSÁTI

SZAN HELYETT kukoricával tüzelnek. Nebraskában, Iowa-ban és a többi nyugati államban a farmerek tengerrel fűtik házukat. A tengeri nem valami jó tüzelő anyag, de mert a farmer ezekben az állapotokban csak 6-9 centet kap egy bushelért, még mindig olcsóbb az ugyancsak olcsó szén.

AZ IDŐJÓSLÁS hosszabb időre fontos irányításokat ad a gazdáknak. Németországban három évvel ezelőtől állami intézet állították föl a hosszabb időre való időjósítás megvalósítására. Az intézet tudósai 38 év időjárásviszonyainak és egyéb rendszert adat felhasználásával fogtak hozzá ahhoz, hogy 7-10 napra előre megjósolják az időjárást. Az elmúlt évben próbaképpen már jelentéseket adtak ki ezek mind kitűnően beváltak. A gazdák azt állítják, hogy a múlt nyári jelentések figyelembevételével következőben 50 százalékkal kevesebb kár érte őket, mint máskor az időjárás miatt.

A DÉLAUSZTRÁLIAI Campion kerületben 20.000 emu pusztítja a vetéseket. A kormány gépfegyveres osztagot küldött ki a kártékony madarak elpusztítására. AZ AMERIKAI területen, illetve kikötőn át szállított kanadai

biztosítani közös összefogással, - mondotta a római egyházból. A tőzsde bűnös és könnyelmű spekuláció milliárdos értékeket rombolnak szét, a helyett, hogy az alsóbb néposztályokat hozzájuttatná a minden embert megillető kereset-hez.

EGYENEK építik a francia erődöket. A francia vezérkar egy hivatalos nyilatkozatban megállapította, hogy a német határon épített erődítményeknél alkalmazott munkások túlnyomó része külföldi. Ennek az oka, hogy a francia munkások nem akarnak a rendkívül nehéz és aránylag rosszul fizetett erődítménymunkálatokra vállalkozni. A francia katonai hatóságok csak kelleitlenül egyeznek bele abba, hogy idegen munkások végezzék ezeket a fontos katonai építkezéseket, miután attól tartanak, hogy igen sok közöttük a kém.

Magyarország második a távbeszélésben

A Magyar Statisztikai Szemle legutóbbi számában érdekes cikket írt Vég János a világ telefonjainak fejlődéséről. A cikkből megtudjuk, hogy míg az északamerikai Egyesült Államokban minden száz lakosra 16 távbeszélő készülék jut, addig Európában mindössze 2 telefonkészülékkel rendelkezik száz ember. 1931-ben a világ összes telefonjainak 62 százaléka Amerikában volt, 30 százaléka Európában, tehát a többi földrészre csak 8% jut.

FELKÉRJÜK LAPUNK MUNKATÁRSAIT, HOGY CSAK A PAPIR EGYIK OLDALARA, LEHETŐLEG RITKASOROS GÉPIRASSAL IRJÁK CIKKEIKET

Békevári Beszámoló

Gazdagon terített asztalhoz jöttek össze a békevári református egyháztagok február 1-én, az ifjúság termébe, ahol a szokásos egyházi bankettot tartották meg az újonnan beavasszított presbiterek, valamint a távozó hivatásuknak elengedhetetlenül tisztviselői tiszteletére. Az egyháztagok szép számmal jöttek össze erre az alkalomra, a nőtagok pedig mint a "jó méhek" konyhaművészeik legjavával sorakoztak elő, amit élükön a gondnoknővel, na meg a szolgálatkész fiatal leányokkal helyeztek a feldiszlített asztalokra.

szert, keresetlen szavakban esztelne, hogy jöhet akár milyen szépen hangzó eszmékkel vagy évekkel teli új rendszer vagy párt, ha Isten nélkül csinálják, nem állhat meg. Minden megtartott beszéd megérdemelné, hogy teljes egészében napvilágot lásson, annyira simultak az alkalmához. A gyülekezet ezek után elnevelte az "Erős várunk nekünk az Isten" kezdetű dicsőretet és egy újabb értékes est emlékével gazdagodva tért haza. Szakács Gábor.

ALBERTAI EGYHÁZI HIREK

A calgaryi ref. egyház keretében január hónapban két úszultot gyermeket kereszteltek meg. Szabados Mihály és neje szül. Kövess Ilona kisfia Mihály és Kiss Sándor és neje szül. Müzisty Mária kis leánya Ilona nevet nyert a keresztelésben. A Szabados családban a 6.-ik; a Kiss családban a 2-ik az úszultott sorszáma. Isten tartsa meg az úszultókat és segélje meg a szülőket, hogy gyermekeiket az emberi társadalom hasznos polgáiraival nevelhessék fel.

Január folyamán egy házasság volt a calgaryi egyházban. A Zemplén megyei Nagykemence községből kivándorolt Balogh István esküdtött örök hűséget a Zólyom megyei Opatovce községből kivándorolt Sulek Annának. Tanuk voltak az esketésnél Trescsánszki Mihály és Cuth Pál. Az esketés szerint anyanyelvükön, tót nyelven történt, amit az egyház lelkésze Bucsin Béla végzett. Öszintén gratulálunk az ifjú párnak és sok szerencsét kívánunk nekik. Báthory István egyház gondnok

MISTATIM, Sask.

Örvendtes esemény színhelye volt a közelmúltban Szücs Mihály honfitársunk háza. Ezen a napon esküdtek egymásnak örök hűséget Erkinger János és Tóth Bözsi ke mistatimi fiatal magyarok. Tanuk voltak a vőlegény részéről Szücs Mihály, a menyasszony részéről Pogány József telepesek. Koszorus lányok voltak: Szücs Mancika és Pogány Boróka, vőfélyek R. George és Tóth Ferenc. A bőségesen terített vacsora után a szépszámu s jókedvű vendégsereg táncra kerekedvén, csak másnap délfelé szánta rá magát a hazamegetele. Sok szerencsét és hosszan tartó boldogságot kívánunk az új párnak! Pogány József.

Munkás

JÓL FIZETETT MUNKÁT RELIEF HELYETT - OT NAPOS MUNKAHETET, HET ÓRAS MUNKANAPOT A KIHASZNÁLÁS BUNTEZÉSÉT - MUNKÁSKEPVEISELŐKET OTTAWABA!

Ujság

A MUNKANÉLKÜL. BALCESI-T S ÖREGKÖRI BIZTOSÍTÁS ORSZÁGOS KITERJESZTÉSÉT - A KÖZÖZEMEK SZÖVETKEZETEKÉ ALAKÍTÁSÁT - AZ UZSORA KIIRTÁSÁT!

TELEPÍTÉS A DEPORTÁLÁS HELYETT

szertü segély-csökkentés ellen tiltakozzanak. Az 1926-os tüntetések óta hasonló tömeg nem verődött össze Londonban. Jel lemozd azonban, hogy míg hét évvel ezelőtt több sebesülés történt, ezuttal a legnagyobb rendben folyt le a tüntetés és a rendőri készütség csak két rendlenkő részeg agitátort zárt el - míg kijózanodtak.

150.000 Bányászbaleset

történik évenként. Az angol bányaiügyi minisztérium nagy költéssel tudományos kísérleteket végeztetett, hogy új biztonsági berendezéseket szerkesszenek a szénbányákban dolgozó munkások életének és egészségének védelmére. A bányalérogobbanások, bányatűzök és egyéb balesetek évente több mint 1000 bányamunkás életét oltják ki, míg a többé-kevésbé súlyos sérülések száma évenként átlag 150.000-re tehető. A kísérletezésnek elég eredményt jártak, mert sikerült egy olyan lámpatípust előállítani, amely előre jelzi a bányaléget.

EGY JÁVAI falomlásnál

tömegszerencsétlenség történt. Bangjövangi jelentések szerint Genko községben az erős szélvihar következtében beomlott egy régi rizshántoló 30 láb magas fala. A beomló fal 16 munkást megölt, hetet pedig megsebesített.

MUNKÁT követel a pápa

mindenütt kudarcot vallott az állam és a magánosok kezdeményezése a munkaalkalmak megteremtésére. Minden dolgozni akaró munkáalkalmat kell

MINDENNEMU FAANYAG, KEMÉNYFA, valamint szén és tűzifa jutányos árban kapható a CITY LUMBER SUPPLY CO. 3731 De Bullion a Pine Ave. sarkán, Telefon: Harbour 2387 Montreal

A NAGY MAGYAR KIRÁLYI OSZTÁLYSORSJÁTEK BUDAPEST. Minden második sorsjegy nyeri! - Sorsjegy nélkül nincs nyeremény! Az állam legrizigorubb ellenőrzése alatt! 42.000 nyeremény cca. 8.000.000 arany Pengő cca. \$1.700.000 kerül, egy sorsjáték alatt készpénzben kifizetésre.

Robin Hood FLOUR

EZ A LISZT OLCSOBB,
MERT TÖBB CIPŐT SÚTHET
EGY-EGY ZSÁKBÓL

Háziorvosunk Levelésládája

Lapunknak sikerült Dr. Biró Károly közreműködését megnyerni abból a célból, hogy mindazon honfitársaink is kikérhessék tanácsát, akiknek a nagy távolságok miatt nincs módjukban átrendelődni orvoshoz. Ezen rovatunk keretében Dr. Biró teljesen díjtalanul ad felvilágosítást minden olyan olvasónknak, akinek előzetes rendezése van. — Akik kérdéseikre Dr. Birótól magánleveleket várnak, ezt is ingyen kapják, ha előzetesüket egy óra előre rendezik. Levelét az előzetessel együtt küldje a "Kanadai Magyar Újság" címére: 375 Hargrave St. Winnipeg, Man.

Dr. Biró Károly

Ezután is felhívjuk honfitársaink figyelmét, hogy Dr. Biró csak teljes néveléssel és pontos címmel ellátott levelekre válaszol, de bárki tetézése szerinti jellegű adhat még ezenkívül, ha még nevének kezdőbetűit sem akarja nyilvánosságra hozni.

A VITAMINOK

Előbbi cikkünkben láttuk, hogy táplálékunknak bizonyos mennyiségben fehérjét, szénhidrátokat (cukrot, keményítő-féléket) és zsírokat kell tartalmaznia. Ezek mellett az ásványi sók és a víz jelenléte életfontossága. A táplálkozás tudománya 1915-ig azt tanította, hogy az élet fenntartásához ezekre az anyagokra van szükségünk.

A háború szükségterhes évei

azonban tudásunkat e téren is előrevitték. Hogy csak példát említsék: Dániából a háború alatt sok vaját szállították a háborút viselő országokba ezért a lakosság ugyiszóván kizárólag lefőözött tejet ivott. Csakhamar azonban egy eddig nagyon ritka betegség kezdett gyakori válni: a szemből való lágyulása. Ennek oka az volt, hogy a tejzsinóval, amit vajnak dolgoztak fel, kiküldtek valamit az országból, aminek a jelenléte e betegséget megakadályozta.

Hasonlóképpen a háború alatt történt, hogy egy német hajó legénysége több mint kétszáz ember, súlyosan megbetegedett a szolgálat folyamán. A hajó nem tudott hazatérni és hosszabb időt töltött a nyílt tengeren, ellenséges hajók zsákmányolásából tartván fenn magát. Élelmiszerük bőven volt, hus, liszt, cukor, zsír mindenkire tellett, csak friss főzeléknek voltak hiányában. E betegséget, mely testi gyengeségben, lesoványodásban, ideggyengeségben nyilvánult meg, szintén valami oly anyag okozta, amit rendes körülmények között táplálékukban megkaptak volna.

A hajó sorsa az lett, hogy egy akkor még semleges amerikai kikötőbe kellett menniük és a legénységet gyógykezelték. A gyógykezelés pedig rövid ideig tartott, de hatásos volt és abból állott, hogy friss főzeléket és korpafőzetet kaptak a német matrózok.

Ismeretes az északsarki kutatások történetéből, hogy mily gyakori volt a negyven-ötven év előtti expedíciók tagjai között a skorbut. Ez a betegség a szájjá nyálkahártyájának a fekélyesedésében mutatkozik főleg és szintén valamilyen, az élelmiszerekben levő anyag hiánya miatt lép fel. Ezt a betegséget citrom, narancs vagy paradicsom levének a fogyasztásával meg lehet előzni vagy ha már előfordul, meggyógyítani. Modern kutatók mind el vannak látva friss citrommal és nem is fordul elő skorbut náluk.

Láttuk, hogy bizonyos anyagok távolléte élelmiszereinkből, betegséget okoz. A mai tudomány már nagy részben ismeri ezen anyagokat, amiket vitaminnak nevezünk.

FOLYTATJUK!

W.R.I. A szájban levő fekély, mely a kezelés dacára se gyógyul meg, alapos vizsgálattal kíván, mert ilyen fekélyekből rosszindulatú daganatok eredhetnek. Ily vizsgálatot csak na gyobb helyen, jól felszerelt rendelőben vagy kórházban eszközölnek.

Mrs. C.F. A kis gyermeknek a szemét operálással lehet rendbe hozni. A kancsalság oka a szemet mozgató egyik izomnak a rövidségében rejlik. Ezt az izmot a műtét alkalmával át-vágják. Csak szemész szakorvossal végeztesse az operációt, mely a gyermek erejét egyáltalában nem veszí igénybe.

T.L.W. A fülfolyásnak az oka a középfülben levő idült gyulladás és fertőzés. Ily esetekben nemcsak a dobhártya pusztult már el az évek óta tartó betegség folyamán, hanem a hallást közvetítő csontocskák is többnyire károsodtak. Hallását semmiképpen vissza nem nyerheti a beteg oldalán, azonban a betegség kezelése mégis na gyon ajánlatos, mert a fertőzött gőz állandó veszélyt jelent a szervezetre. Fülcseppek ilyen bajt meg nem gyógyítanak, hanem hetekig tartó kezelésre van szüksége, amit csak fülbajokkal foglalkozó orvos-sal végeztesse el.

Atlanti Óceántól Csendes Tengerig

N. S.

Nova Scotia északi részében található a legtöbb kőszerűanyag egész Kanadában

RETENETES itéletidő dult a tartomány keleti partvidékén Akárcsak Newfoundlandon, itt is több halászfalut előtört a tengerár-és a hatalmas erővel dühöngő szélvihar által felkor-bácsolt hullámok számtalan ki-sebot motorost tettek tönkre. Szerencsére eddig halálesetről még nem érkezett jelentés, de attól tartanak, hogy több hal-lászbárka legénysége odave-szett az óráknént 90 mérföldes sebességgel száguldó viharban.

Que. Quebec területén 50 centért bérelhető évenként a fel nem fedezett érclelőhelyek akércje.

A ST. LAWRENCE csatorná zása ügyében kedvezően ala-kult a már-már reménytelen-nek vélt helyzet a washingtoni szenátus külügyi bizottságának legutóbbi ülésén. Egyelőre u-gyan csak három-ötödörös a-rányban foglalt állást a kana-dai víziút megépítése mellett az amerikai parlament felsőháza a törvényerőre emeléshez leg-alább két-harmad szavazattöbbségre van szükség; mindeneset-re örvendetes javulást mutat-nak a washingtoni politikai fej-lemények, bárha alig lehetséges hogy még a szenátus ezen ülé-szakán megszavazzák a javasla-tot.

McDONALD volt tartományi liberális pártvezér éghangu-lag ismét MacLeod város polgár mesterével választották s ezzel a magyarság egyik legrégibb jóakarója került újból vezető ál-lásba Alberta déli részének e-gyik fontos göpcöntjén. A macleodi polgármester neje, Margaret Sommerville McDo-nald különösen szíven viseli né-pünk sorsát és míg számtalan értekes cikket írt az angolnyel-vű lapokba s a "Kanadai Ma-gyar Újság" részére, nagyrészt neki köszönhető, hogy fajunkat ma már jobban ismerik és be-csülik a legdagdagabb prérítar-tományban.

Ont. Ontario farmjain 4 millió a hizállo-tok s 1 és 1/4 millió a tehének száma.

HAROM kisgyermek se-besült meg súlyosan, midőn egy torontói házban felrobbant a vízmelegítő tartály. A gyerme-kek gyanútlanul játszottak a pincében, midőn a baleset tör-tént s egyikük oly súlyos sérülést szenvedett, hogy felépülé-séhez alig van remény.

LONDON ontariói város és New York állambeli Buffalo kö-zött február 11.-én megnyílt a repülőpostaforgalom. Ennek emlékére külön jelzésű bélye-get bocsátottak ki, mely iránt igen érdeklődnek a bélyeggyű-jők. A london-buffalói repülő-posta közvetlen összeköttetés-ben áll egy a montreali, mint a winniepei repülő-forgalommal, természetesen az Egyesült Álla-mokon keresztül.

Man. Manitoba Tyndall köz-sége mellett termelik ki a legértékesebb épü-let - mészkövet egész Kanadában

MORRIS városkába mene-kült egy Julian nevű amerikai vállalkozó, akit három és fél-millió olajrészvény elspekulásá-val vádolnak az Egyesült Álla-mokban. A 25 ezer dolláros ó-vadékat alatt szabadlábahelye-zett kanadai születésű pénzem-ber inkább elvesztette az óva-dékot, de nem volt hajlandó a-merikai bíróság elé állni. Ka-nadában minden veszély nélkül meghuzhatta magát Julian, mi-után a két ország közötti kia-datási megegyezés hasonló e-setekre nem vonatkozik.

A HIDEG Armstrongban érte el mélypontját, amennyiben 52 fokra szállott le a hőmérséklet. Sok helyütt kigyulladt a ház a rossz építési kémények, illetőleg az erős fűtés miatt. Windsorban több száz iskolagyermekét fa-

tyás ellen kezelték az orvosok, ami nagy ritkaságszámba megy a forgalmas magyarlakta határ sárosban.

Sask. Saskatchewan 21 ezer négyzetmérföld területének negyedrészt er-dő borítja: 80 e.

FELOKLELT a bika egy 72 éves öregembert Wakaw ma-gyar település körzetében. Az állattenyésztéssel foglalkozó Da-vid Venne éppen takarmányt vitt a karámba, midőn a bika vá-ratlanul nekítámadt. A súlyos sebeket szenvedő ranchert ugy-mentette meg fogadott embere hogy egy jól irányított puska-lövéssel leterítette a különösebb ok nélkül feldühödött állatot. I-őbb szakemberek sem tudnak megfelelő kiutat mutatni a nyomasztó helyzetből.

Alta. Alberta hegyvidékein több mint félmillió juh legel: a legtöbb az északi rész tartományok közül.

SZOKATLAN szerencsétlen-ség áldozatul esett a Water-ton tó vadban bővelkedő vidéke mellett egy négy éves kisleány, aki egy megbokrosodott szél-dőz feldőfött. Csak a kisleány elősiető édesanyjának közönsz-mott hogy nem végződött ha-lállal a baleset. Az erdős vidé-keken lakók állítása szerint az idén annyi az őz és szarvas, hogy alig tudnak megszabadul-ni tőlük.

McDONALD volt tartományi liberális pártvezér éghangu-lag ismét MacLeod város polgár mesterével választották s ezzel a magyarság egyik legrégibb jóakarója került újból vezető ál-lásba Alberta déli részének e-gyik fontos göpcöntjén. A macleodi polgármester neje, Margaret Sommerville McDo-nald különösen szíven viseli né-pünk sorsát és míg számtalan értekes cikket írt az angolnyel-vű lapokba s a "Kanadai Ma-gyar Újság" részére, nagyrészt neki köszönhető, hogy fajunkat ma már jobban ismerik és be-csülik a legdagdagabb prérítar-tományban.

Meghalt a modern kor 'Legnagyobb magyar'-ja

Folytatás az 1-6 oldalról
mellyel meg tudta nyerni sok-szor legádázabb politikai ellen-felelit is. Miután pedig már a múlt század végén őt tartották Európa egyik elismerten legki-válóbb közjogásának, 1904-ben neki, mint a nemzetközi Inter-parlamentáris Unió akkori elnö kének jutott az a megtisztelő feladat, hogy a St. Louisban tartott világgkiállással kapoco-slatban Washingtonba látogató képviselőik nevében beszélj a kongresszushoz. Az amerikai Lafayetteen és a mi Kossuth La-josunkon kívül Apponyi volt az egyetlen szónok, akinek ked-veért összehívták az amerikai parlament alsó- és felsőházát, azaz a kongresszust.

Miután elenizte Bécs políti-káját, Apponyi nem vállalt sze-repet a magyar kormányban, csupán a koalíció idején töltöt-te rövid időn át a közokta-tásügyi tárcát. Az ő nevéhez fűződik többek között az ingy-e-s népoktatás törvénybeiktá-tása is. Ezután ismét ellenkéz-be vonult és nem is vállalt sem-miféle állást, mignem a győztes antant hatalmak felosztották az országot, akkor Apponyi sietett a magyar ügy megmentésére. De ekkor sem mint állami hiva-

talnok szerepelt a békekonferencián, hanem, mint a nemzet külön felkért delegátusa.

A Páris melletti Trianonban történt 1920 január 20.-án, hogy miután Apponyi ékes fran-cia nyelven előadta a magyarság álláspontját, Clemenceau, a "tigris" felszólította a tolmács-ka-t, hogy fordítsák le az ősz ál-lamférfiu beszédét angolra és olaszra. Apponyi ekkor engedé-lyt kért, hogy maga mondhas-sa el mindkét nyelven beszédét, amit általános figyelem közben meg is tett. Mesteri módon tud-ta ugyanis kifejezni magasztos gondolatait nemcsak a fenti nyelveken, hanem németül, sőt latinul is.

A közelmúlt esztendőik során magas életkora ellenére teljes frissességgel képviselte az Óha-zát a Népszövetség ülésén Ap-ponyi. A nemzetközi diplomá-csiában sok barátot szerzett ügyünknek azáltal, hogy soha-sem képviselt szélsőséges állá-s-pontot, hanem a lefektetett a-lapelvek megvalósítását köve-telte. Apponyi ugyanis éppen a békeszerződéseknél nyomatéko-san kifejezett egyenjogúság kétoldali betartásáért szállott síkra s azt hangoztatta, hogy a szerződések kölcsönös tisztelet betartása mentheti csak meg Európát egy újabb háborútól. Nagyrészt Apponyi lángelméjé-nek köszönhető, hogy az utóbbi néhány év alatt megváltozott a nemzetek álláspontja a magyar kérdéssel szemben.

A lengő fehér szakállas ma-gyar államférfiut ugyanekkor joggal nevezhetjük az elnyo-mott kisebbségek bajnokának: szenzációs beszédeivel számta-lan alkalommal bebizonyította elszakított véréink panaszainak jogosságát és egymaga — aki sem címet, sem rangot, sem ma-gas fizetéssel járó hivatalt nem viselt — több jót tett az áltá-lan-sos lefegyverzés érdekében, mint sok nagy nemzet egész küldöttsége.

Apponyi nem hiába siratja az egész világ magyarsága: min-denütt csak barátokat, tisztel-keket hagyott maga után. Észak-amerika földjén másodszer 1911-ben, harmadszor pedig 1922-ben fordult meg s nemcsak a legma-gasabb diplomáciai körökben, hanem az egyszerű nép lelke-ben is éppennyolyan kitörölhet-ten nyomokat hagyott. Kana-dában is járt, hacsak rövid idő-re is, tisztelőinek száma azon-ban itt is számtalan. Nem csu-pán a megcsontított Magyaror-szág gyászolja tehát a modern

Kanadai DOLLÁRJÁT
GYORSAN, BIZTOSAN ÉS A LEGMAGASABB ÁRFOLYAMON KÜLDI AZ ÓHAZABA
GEORGE SZABÓ
302 McIntyre Bldg
416 Main Street
WINNIPEG, Man.
Hajójegyek, Bevándorlási engedélyek, Farm-, Kert- és Baromfigyadaságok

idők "legnagyobb magyar"-ját, hanem a külföld magyarsága is mely egyik legősintébb barátját veszítette el benne.

Mégis, a legfőbb könnyet a megszállott területeken snyl-ódó véreink hullatják Apponyi Al-bert koporsója felett, hiszen i-lyen ritka emberi kiválóságok-kal megáldott pártfogójuk alig-ha akad egyhamar a nemzetkö-z-i élet porondján. És midőn gyászborul távozása miatt minden igaz magyar otthon, az össze-vissza kusztát világgpolti-ka ködös hajnalán fényes sir-emlék emelkedik a láthatáron: a revizió, a magyar nép felsza-badulásának mindinkább erős-bödő gondolata ez, Apponyi Al-bert hagyatéka. A magyarok nagy prófétája nem hiába tölt-ött 87 tiszteletreméltó esztend-őt ezen a nyomorúsággal tell földtekén ...

GOLDEN BANTAM, a Manitoba Agri cultural College által kitenyészett elsőrangú minőségű legkorábbi csese-gokurkora, aranyos-sárga színű, za-matosan édes lédű.
Magától Luther Burbank növény-tudóstól szerzte be 1923-ban a win-niepei mezőgazdasági kísérleti állo-más ezt a tengeri-fajtát, mely a leg-korábban érik be. A múlt évben már augusztus 4-én asztalra került a Gol-den Bantam. Minden kérésre késő nyagra tartja ezt a fajtát, mely sok-kal bőtermőbb, mint a többi korai ku-rikora.

A Golden Bantam nagy népszerű-ségére való tekintettel újabbban olyan nagy csomagokban árusítjuk, hogy annak tartalmából 50 fészeket ültethet; viszont éppen a nagy kelendőség miatt csakis egy csomagot adhatunk mindenevyes vetőnek, amit 10 cent értékben vagy bővebben való beki-ldése ellenében adunk postára árjegy-zékünkkel együtt.

McFAYDEN SEED Co., Winnipeg

HAMBURG-AMERICAN LINE
Méréselt árak mellett
MAGYARORSZÁGBA
HARMADIK OSZTÁLYON
NEW YORKBÓL VAGY HALIFAXBÓL
HAMBURGBA
\$ 88.00
NEW YORKTÓL -- BUDAPESTIG
és VISSZA
\$ 166.00
Rendszeres indulások nagy gyorahajókkal
HAMBURG-AMERICAN LINE
vagy a helyi ügynök
Irodánk: Winnipeg, Vancouver, Montreal

MAGYAR BIRKÓZÓ AZ RKO WINNIPEG SZINHÁZBAN
(Fort Str. a Portage Ave közelében) pénteken, február 17.-én este 7/9 kor VEGKIMERÜLESG
CANTONWINE — MONOHAN ellen (ELŐDÖNTŐ)
ORGOVÁNYI MIHÁLY — VANKA ZELEZNIÁK ellen IZGALMAS ELŐMERKÖZÉS
HELYÁRAK: 50c, 75c, \$1.00, \$1.50 és Vigalmi adó — Hölgyek 25c (Helyet foglalni Brecken's dohány áruházban lehet, telefon 25-201).

„Köszönjük!” Kiáltják a Háziaszonyok Ezrei

MAXWELL HOUSE kávé — a déli vidékek öröksége — megnyerte a kanadai háziasz-nyonyok tetszését is a tengertől a tengerig. A Maxwell House kávé Kanada legnépszerűbb kí-véja.

Először — mert ZAMATO-SABB. Másodsor — mert ZA-MATJA MINDÉG FRISS. Ma, mint bármikor, a Maxwell Hou-se kávé úgy pörkölik, hogy min denegyves belekevert kávéfaj megőrizze eredeti zamátját.

Egyetlen részecske sem illan-el a ZAMATBÓL! A különleges Vita-Fresh csomagolás kivonja a levegőt a bádogdobozból, ami különben elveszi más kávé-fajták ízét. A Maxwell Hou-se kávé Kanadában pörkö-lik és csomagolják.

MAXWELL HOUSE Coffee

HAZADNAK
RENDELTELENUL
LEGY HIVE, OH MAGYARI!

MAGYARORSZÁGI HIREK

"CSONKAMAGYARORSZÁG
NEM ORSZÁG, EGÉSZ
MAGYARORSZÁG
MÉNNYORSZÁGI!"

A KANADAI MAGYAR UJSÁG
BUDAPESTI SZERKESZTŐSÉGÉNEK JELENTÉSEI
BUDAPESTI SZERKESZTŐSÉGÜNK CÍME: HEGEDŰS SÁNDOR UCCA 18. IV. 2.

Mindenki összefog a tüdővész ellen

Amikor nagy a nyomor, a betegség akkor tud igazán pusztítani. Budapest székesfőváros nagyon sokat áldoz a betegségek megakadályozására. Rövid néhány nap alatt tíz tüdőgondozó intézetet nyitottak meg, hogy felvegyék a harcot a legálattamosabb betegséggel, a tüdővésszel. A város különböző pontjain vannak ezek a kis kórházak és igazán egyszerű eredményeket mutatnak fel. A "Kanadai Magyar Ujság" budapesti tudósítója beszélt Salamon Géza tanácsnokkal, a közegészségügyi osztály vezetőjével, aki a következőket mondotta:
— Minden modern városnak kötelessége küzdeni a tüdővész ellen. Most már tíz körül van ahonnan állandó támadásokat intézünk a betegség ellen: 1917 elején építettük fel az első tüdőbeteg-gondozó intézetet s azóta évről-évre egy-egy újabb otthon készült: 1929-ben határoztuk el a tizedik intézet megépítését, sajnos olyanok voltak a gazdasági viszonyok, hogy az építkezést csak a múlt év tavaszán indulhatott meg. Közben sok minden baj volt és csak

most tudtuk az építkezést befejezni. 300.000 pengővel építettük fel az új kórházat. Átlag minden százezer lakosra egy gondozó-intézet jut.
— Amikor megkezdtek a tüdőbeteg-gondozók a működésüket, az első évben csak 26.545 beteg kereste fel az intézeteket, egy évre rá már 60.000-ra voltak, akik segítségre szorultak, 1924-ben pedig már 130.000-re kerestek gyógyulást. Legutóbb már több mint 210.000 ember vette igénybe az ingyenes orvosi segítséget.
— Természetesen nagyon messze vagyunk még attól, hogy egyszerűen kijelenthetnénk: legyőztük a tüdővésszel. Sajnos rengeteg a tüdőbeteg száma a magyar fővárosban, de még több volna, ha a hatóságok elbetett kezekkel néznék a betegségek terjedését. A lakosság nagy szeretettel nézi ennek az intézménynek a fejlődését. Ma már mindenki tisztában azzal, hogy csak ezzel a rendszeres, ki tartó munkával lehet a tüdővész terjedését gátat vetni.
PAIZS ÖDÖN

Uj alapokra fektetik a gyárpolitikát

Valamikor úgy fognak megemlékezni a mostani időről, mint a nagy erőfeszítések korszakáról. Nagyon sok terv vetődik fel a megcsontított Óhazában is. Mindenki azon töri a fejét, hogyan lehetne a nehézségeken átvergődni. Ez a kis ország élni akar és még a világválságban sem adja fel reményét.
Most újra érdekes terv merült fel a magyar ipar megmentésére. Nagyon sok egészséges iparvállalatunk volna, amelyek azonban megfelelő hitel nélkül nem tudnak boldogulni. Azelőtt a részvényesek pénze dolgozott a részvénytársaságokban, a tőzsde azonban már régen elvesztette jelentőségét és a komolyabb ipar-vállalatok mögött álló pénzintézetek évek hosszú során át nem tettek egyebet,

mint a felkínált ipari részvényeket átvevtek. A pénzintézetek tulajdonában vannak a részvények, viszont még nem indult meg az a közgazdasági vérkeringés, amire feltétlenül szükség van.
Egyszerre a régi állapotokat helyreállítani nem lehet, tehát ezt fokozatosan kell csinálni. Ezért merült fel az a terv, hogy megalapítsák a nagy magyar ipari "holdingot" az ipari jelzálogintézet bekapcsolásával. Ez az intézet valószínűleg a magyar ipar központja lenne. Nincs is szükség állami garanciára, mert ha a magyar gazdasági élet összefog, úgy egymagában is elég erős képvisel s lendületet tud majd kölcsönözni a válsággal küzdő gyárparnak.
p - ö -

Páris és Berlin az „erő és a szépség országá”-ról

FRANCIAORSZÁG LEGELTERJEDTEBB LAPJA, A "LE TEMPS" FELTUNO CIKKET IRT A MAGYAR FILMRŐL — "MAGYARORSZÁG KEZDI ELFOGLALNI HELYÉT A NEMZETKÖZI KINEMATOGRÁFIÁBAN"
A legnagyobb francia napilap, a "Le Temps"-ben érdekes cikk jelent meg a magyar filmekkel kapcsolatban. Emile Vuillemoz a cikk írója, már az első mondatban rámutat a cikk velejére:
"Egyidő óta Magyarország iránt komolyan kezdnek érdeklődni a film diplomatái. A Duna mentéről több film jött Párisba és emögött nem pusztán azt az indokot kell keresni, hogy Budapest és Magyarország csodálatosan gazdag festői képekben. Gazdasági okok is rejlenek emögött."
"Egyrészt a befagyasztott hitelek országában nincs megfelelő tőke filmek gyártására, viszont a kölcsön-díjakból az országban kényszerűségből otthagyt tőkék jól felhasználhatók. Annál is inkább, mert a Duna mentén

hogy kihívók lennének. A fiatal lányok utánozhatatlanul bájosak, eleve nek és vidámak. Ez az ország az erő és a szépség országa."
"Egy néma filmből, a Magyar Rapszódából ismertük meg az istenadta búzatermő magyar róna varázsát, az aratás költőiségét, a faj nőnek arisztokratikus báját, a csárdást táncoló ringó-ringó hajlódását."
"Később kaptuk a Szívek melódiája című filmet, mely felejthetetlen benyomást hagyott hátára a külföldi nézőkben. Most pedig látjuk a 'Mária, magyar legenda (Tavaszi zápor)' című filmet, amelyben a mi Annabel-lánk oly könnyen belleszkedett a magyar légkörbe s végül Bécsben (!) most ünneplik a Paprikában az új fiatal magyar moziszínésznőt, Gaál Francit, aki figyelemreméltó tehetség s a világsiker útján halad."
"Röviden: Magyarország kezdi elfoglalni helyét a nemzetközi kinematográfában" A művészeti Európa nem feledkezik most már el a színek és festőiség ilyen gazdag tárházáról, a magyar nép előzékenységeről és szent buzgalmáról, amit oktatásnak lenne paragon hagyni!"
Ugyancsak óriási sikere volt a "Paprika" című magyar filmnek a német fővárosban, amiről az alábbi sorokat egyik berlini magyar egyetemi hallgató küldötte:
"Ami több itt élő magyar film-színésznőnek csak hosszabb idő után sikerült többé-kevésbé, azt Gaál Franciska egy csapásra elérte: meghódította első filmjével, a Paprikával Berlint. Be-

fészkelte magát a németek szíriájára, Ausztria és Bulgária javára, úgyhogy csupán a régi Szerbia marad meg. 4. Rumania megcsontította Magyarországot s Bulgáriát javára. 5. Tunisz, Korzika s Nizza átengedése Olaszországnak és bizonyos francia gyarmatok átengedése Németországnak.
Ennek magyarázata pedig az, hogy a jelenlegi "béke" a kisantantnak is, gyámolítottjának is évről-évre — drágább lesz.
Ez a nagy siker azonban semmi ahhoz képest, amit a Franciska a Berlinben élő "Kelet fiatal"nál elért. Az egyetlen minden alkalommal megrohannak a japánok, kínaiak és indiaiak. Minden egyes alkalommal Gaál Franciskát illetőleg adnak kifejezést elragadtatásuknak. Pedig Franciska filmje ma már a külvárosok közönségét szórakoztatja Berlinben. A nagy színházak rég megjárta már. A sárga fiuk azonban még most is túladó rajongással beszélnek honfitársnőkről. Az egyik mandzsuri kollegám tegnap vallotta be:
— Kétszer még egy filmet sem néztem meg életemben, de a Paprikát már harmadszor látam s megnezem negyedszer is, mert most hallom, hogy az egyik külvárosi moziban játsszák még. Ez ugyan körülményes villamos utazásba kerül, de mindegy. Erdemes.
S a sárga fiuk éppen a filmen keresztül érdeklődést tanúsítanak Magyarországra iránt. Eddig mindegyikük biztosított engem, hogy hazatérése előtt feltétlenül meglátogatja Magyarországot. Egy indiai kollegám doktori vizsgája után tengeri úton akart hazatérni, de most elhatározta, hogy vasuton megy, mert így, ha kerülővel is, de Magyarországot utálja ejtethi. Magyarországi látogatásra készül több berlini főiskolán tanuló honfitárs is.
Igy idéz elő Magyarországon sárga veszedelmet — egy jó film!

Az új rend visszhangja Angliában

Magyarország újjászületéséről írt Anglia nagy politikai folyóirata, az "Observer". Ostor-ért szívesen szaladunk a szomszédok, sőt messzebb is, ha a tyafit lehet ütni, virágért csak akkor, ha ravatalra hozzuk. Nos, itt egy kis bokréta, nem is mentünk érte, magától jött, messziről.
Ujabb időben az angol sajtóban egyre sürűbb az irántunk való barátságos hang, a londoni "Observer" például, Magyarország újjászületését üdvözl az új kormányzatban.
"Senki — írja az Observer — más nem indithatta volna úgy meg a magyar renyheznot, mint Gömbös. Ha a helyzet nem héz is még, a hangulat reménykedő. Gömbös nem burkolódzik hallgatásba, nem szereti a hajbokolást, beszéde tele magyar gerinccel, támadóinak maga felel. Igazságos akar lenni mun-

kással szemben épp úgy, mint a közjóért dolgozó vállalkozóval szemben. Az ellenzéki sajtó már nem nevezi diktátornak, vagy diktátor-jelöltnek, hanem agitátornak.
Az "Observer" ezután Gömbös kormányzatának eredményeire mutat, ezek között az olasz-magyar, az osztrák-magyar kereskedelmi szerződésben és a cseh-magyar gazdasági egyezményre, a mezőgazdasági hitelekre, a statárium eltörlésére, a kartellek megrendszabályozására. "A kereskedelmi egyezmények gyors megkötése, különösen a másfél-éves vámháború után létrejött cseh szerződés, kétségtelenül kiváló siker a kormányzatnak". Most kézzel a javaslat egyebek közt a biztositási kérdésre, a rokkant, és a nyugdíjtörvényre, a belső telepítésre, a titkos választójog országos kiterjesztésére.
Ezért neki is

Egyszakadás, földindulás...

Prágából írják: Revizió nyilatkozat, hírlapi cikk, alig kellett még akkora izgalmat sajtóban, politikai körökben egyaránt, mint André Cheradame francia újságíró legutóbb megjelent egyik cikke, illetőleg az 1933. évre vonatkozó jóváindulás. Máskor, az ilyesmit a cseh, román, délszláv lapok elhallgatják és prágai politikai körökben csak fölényes mosolygással emlegetik, ha emlegetik. Most meg — egyszakadás, földindulás, a fejemen egy koppanás: szaladj te is pajtás! — legaiább a cseh lapok és polit-

kai körök mindjobban borzongva tárgyalkják. De, hát mit is írt ez a francia újságíró? Azt, hogy az 1933. év a revizió esztendeje lesz és, hogy "Európa most már a következő történelmi m-zsanaotok felé halad":
1. Franciaország középeurópai szövetségeseinek elhagyatása Franciaország részéről. 2. Közép- és Kelet-Európa rendezése a német program szerint, azaz Lengyelország megkisebbitése olyan állammá, amely valószínűleg, alája lesz vetve Berlin hatalmának. 3. Jugoszlávia szétbontolása Olaszország, Ma-

gyarország, Ausztria és Bulgária javára, úgyhogy csupán a régi Szerbia marad meg. 4. Rumania megcsontította Magyarországot s Bulgáriát javára. 5. Tunisz, Korzika s Nizza átengedése Olaszországnak és bizonyos francia gyarmatok átengedése Németországnak.
Ennek magyarázata pedig az, hogy a jelenlegi "béke" a kisantantnak is, gyámolítottjának is évről-évre — drágább lesz.
Ez a nagy siker azonban semmi ahhoz képest, amit a Franciska a Berlinben élő "Kelet fiatal"nál elért. Az egyetlen minden alkalommal megrohannak a japánok, kínaiak és indiaiak. Minden egyes alkalommal Gaál Franciskát illetőleg adnak kifejezést elragadtatásuknak. Pedig Franciska filmje ma már a külvárosok közönségét szórakoztatja Berlinben. A nagy színházak rég megjárta már. A sárga fiuk azonban még most is túladó rajongással beszélnek honfitársnőkről. Az egyik mandzsuri kollegám tegnap vallotta be:
— Kétszer még egy filmet sem néztem meg életemben, de a Paprikát már harmadszor látam s megnezem negyedszer is, mert most hallom, hogy az egyik külvárosi moziban játsszák még. Ez ugyan körülményes villamos utazásba kerül, de mindegy. Erdemes.
S a sárga fiuk éppen a filmen keresztül érdeklődést tanúsítanak Magyarországra iránt. Eddig mindegyikük biztosított engem, hogy hazatérése előtt feltétlenül meglátogatja Magyarországot. Egy indiai kollegám doktori vizsgája után tengeri úton akart hazatérni, de most elhatározta, hogy vasuton megy, mert így, ha kerülővel is, de Magyarországot utálja ejtethi. Magyarországi látogatásra készül több berlini főiskolán tanuló honfitárs is.
Igy idéz elő Magyarországon sárga veszedelmet — egy jó film!

gyarország, Ausztria és Bulgária javára, úgyhogy csupán a régi Szerbia marad meg. 4. Rumania megcsontította Magyarországot s Bulgáriát javára. 5. Tunisz, Korzika s Nizza átengedése Olaszországnak és bizonyos francia gyarmatok átengedése Németországnak.
Ennek magyarázata pedig az, hogy a jelenlegi "béke" a kisantantnak is, gyámolítottjának is évről-évre — drágább lesz.
Ez a nagy siker azonban semmi ahhoz képest, amit a Franciska a Berlinben élő "Kelet fiatal"nál elért. Az egyetlen minden alkalommal megrohannak a japánok, kínaiak és indiaiak. Minden egyes alkalommal Gaál Franciskát illetőleg adnak kifejezést elragadtatásuknak. Pedig Franciska filmje ma már a külvárosok közönségét szórakoztatja Berlinben. A nagy színházak rég megjárta már. A sárga fiuk azonban még most is túladó rajongással beszélnek honfitársnőkről. Az egyik mandzsuri kollegám tegnap vallotta be:
— Kétszer még egy filmet sem néztem meg életemben, de a Paprikát már harmadszor látam s megnezem negyedszer is, mert most hallom, hogy az egyik külvárosi moziban játsszák még. Ez ugyan körülményes villamos utazásba kerül, de mindegy. Erdemes.
S a sárga fiuk éppen a filmen keresztül érdeklődést tanúsítanak Magyarországra iránt. Eddig mindegyikük biztosított engem, hogy hazatérése előtt feltétlenül meglátogatja Magyarországot. Egy indiai kollegám doktori vizsgája után tengeri úton akart hazatérni, de most elhatározta, hogy vasuton megy, mert így, ha kerülővel is, de Magyarországot utálja ejtethi. Magyarországi látogatásra készül több berlini főiskolán tanuló honfitárs is.
Igy idéz elő Magyarországon sárga veszedelmet — egy jó film!

Szabolcs megye fiából — a lengyelek királya

KÉT ORSZÁG ÜNNEPLI A 400 ÉVE SZÜLETETT BATHORY ISTVÁN EMLÉKÉT, "AKI BAR ÖRÖKKÉ ÉLNE!"
A magyar szabadság nagy történelmi alakja, a később lenyei királyá koronázott Bathory István emlékét fogják Magyar- és Lengyelhon fővárosában megünnepelni ez év őszén. A Bathory emlékvé ünnepségei ezek szerint 1933 szeptemberében veszik kezdetüket, amikor Bathory István születésének 400 éves évfordulóján az Ország ház-téren az egész ország társadalmának képviselői, valamint az erdélyi és a lengyelországi delegációk előtt a hercegprímás ünnepi misét mond.
Ugyanakkor íktatják törvénybe Bathory István emlékét. Ezt követi egy filléres gyorsan rendezett nemzeti zarándoklat Krakóba, Bathory sírjához. Majd leleplezik Budapesten Bathory István szobrát. Országos emlékünnepély lesz a Magyar Tudományos Akadémiában, ünnepségek a Szabolcs megyei Nyírbátorban, a Bathoryak ősi

helyén, valamint Salgótarjánban, ahol a Bathory István nevet viselő ezred állomásozik.
A Nemzeti Múzeumban kiállítást rendeznek a Bathory-ereklyékből, amelyeket Lengyelországba is kivisznek bemutatni. Az emlékvé folyamán a Nemzeti Színházban bemutatják a lenyei Goethe Ferdinándnak "Zborowski Sámuel" című történelmi színművét, amely Bathory István alakját és uralkodását viszi színpadra. A darabot tavaly mutatta be igen nagy sikerrel a varsói Nemzeti Színház és azóta is folyton játsszák.
A Nemzetközi Történelmi Társulat 1933 augusztusában Krakóban egy díszült szentel Bathory István emlékének, amely ülés résztvevői között francia nyelvű albumot fognak szótársítani. Lengyelországban általános lelkesedés kíséri az előkészületeket s az ünnepséggel kapcsolatban feljutották a régi közmondást: "Bár örökké élne Bathory s akkor ismét boldog lehetne Lengyelország népe!"

francia gyarmatok átengedése Németországnak.
Ennek magyarázata pedig az, hogy a jelenlegi "béke" a kisantantnak is, gyámolítottjának is évről-évre — drágább lesz.
Ez a nagy siker azonban semmi ahhoz képest, amit a Franciska a Berlinben élő "Kelet fiatal"nál elért. Az egyetlen minden alkalommal megrohannak a japánok, kínaiak és indiaiak. Minden egyes alkalommal Gaál Franciskát illetőleg adnak kifejezést elragadtatásuknak. Pedig Franciska filmje ma már a külvárosok közönségét szórakoztatja Berlinben. A nagy színházak rég megjárta már. A sárga fiuk azonban még most is túladó rajongással beszélnek honfitársnőkről. Az egyik mandzsuri kollegám tegnap vallotta be:
— Kétszer még egy filmet sem néztem meg életemben, de a Paprikát már harmadszor látam s megnezem negyedszer is, mert most hallom, hogy az egyik külvárosi moziban játsszák még. Ez ugyan körülményes villamos utazásba kerül, de mindegy. Erdemes.
S a sárga fiuk éppen a filmen keresztül érdeklődést tanúsítanak Magyarországra iránt. Eddig mindegyikük biztosított engem, hogy hazatérése előtt feltétlenül meglátogatja Magyarországot. Egy indiai kollegám doktori vizsgája után tengeri úton akart hazatérni, de most elhatározta, hogy vasuton megy, mert így, ha kerülővel is, de Magyarországot utálja ejtethi. Magyarországi látogatásra készül több berlini főiskolán tanuló honfitárs is.
Igy idéz elő Magyarországon sárga veszedelmet — egy jó film!

7 NAP ALATT MAGYARORSZÁGBA

NEW YORKBÓL, A VILÁG LEGGYORSABB HAJÓIN
BREMEN • EUROPA
Külön Lloyd gyorsvonat indul a bremenhaveni kikötőből, közvetlen a hajó mellől, amely a legkényelmesebb utazást biztosítja Budapestig.
A LEGGYORSABB UT AZ ÓHAZÁBA
Információkért forduljon a helyi ügynökhöz, vagy
NORTH GERMAN LLOYD
654 MAIN ST. WINNIPEG

A rossz üzleti viszonyok teljesen lehetetlenné tették, hogy évtizedes szokása szerint a VÖRÖS KERESZT PATIKA mindenkinek falinaptárt adjon ajándékba. És hogy ezt nem teheti meg, a legjobban a patika vezetősége sajnálja.

Nagy költség árán beszereztünk egy pár száz
Diszes Falinaptárt
ÉS AMIC A KÉSZLET TART,
TELJESEN INGYEN ADUNK
mindazoknak, akik egy nagy családi bádogdoboz PURGARET gyomor- és vértisztító gyógycukorkát rendelnek meg egy dollárért. Csak a vámra, szállításra és csomagolásra küldjön 15 cent bélyeget.
Azért választottuk a PURGARET gyomor- és vértisztító gyógycukorkát, mert erre a kiváló gyógyszerre beteg és egészséges embernek egyformán szüksége van. Ez egy nélkülözhetetlen háziszer, melynek egy családnál sem szabad hiányozni.
Égészes Émbernek
pedig bizonyos időkben egészsége megóvása miatt használni kell egy általános gyomor- és szervezet tisztítót, mely elősegíti a természet munkáját, megtisztítja a gyomorfalakat, megolajozza a szervezet gépezetét és betegségekkel szemben ellentállóvá teszi. Ezért neki is
Beteg Émbernek
aktívtágytalanság, nehéz székelés, gyomorcsiklás, gyomorgörge, gyomornyomás, bevont nyelv, szélbántalmak, savanyu felbűfögés, fejfájás, gyomorégés, undor, kedvetlenség, fáradtság érzése, rossz alvás, állandó szédülés, borkittések, vér tisztátalanság okozta reumás bántalmak, a belek rendetlen működésének, de főleg az INTESTINAL STASIS, azaz elemészett ételnek a belekben való időntul tartózkodásnak a következményében szenved.

PURGARET Gyomor- s Vértisztító Cukorkát KELL használni!

De ha el van látva e kiváló egészséget hozó és egészséget megtartó világhíres szerrel és nem akar most még egy dobozzal rendelni, akkor is elküldjük, ha egy dolláros, vagy azonfelüli rendeléshez a 15 cent költséget mellékel.

Vörös Kereszt Patika, 12302 Buckeye Road, Cleveland, Ohio
Tessék azonnal küldeni a következő szer

Itt küldöm az árát és 15 centet az 1933-ik évi falinaptár csomagolási, szállítási és vám-költségére. Tessék a naptárt is azonnal küldeni.

Név
Cím
Küldhet papírpénzt és bélyeget is.

VÁLASSZON!

Szent képes naptár leírása:
A Madonna és Gyermek a cs me e gyönyörű naptár képek. Világhíres festmény, melynek vallásos tárgya ihlettel árasztja az egész családát. A vallás, a hit megerősíti csüggedő lélek s vigasztalást nyújt a szenvedőknek.
A kanadai naptár leírása:
Kanada vadregényes erdősegének egyik tisztán és tó partján játszódik le ez a jelenet, amely J.H. Golden világhíres festménye. Két magyar ember phenését mutatja. Ott van a sátor a tópartján felülve. Előtte szabad tűznél egyik honfitársunk szalonált sít, míg a másik éppen most érkezik meg csóknakjával és hozza a halakat az izletes vacsorához. Már alkot nyodik. A letűnő nap megtört sugarai a tó vizében ezerszeresen csapódnak vissza a szivárvány minden színében. A természet gyönyörű színpompáját nagyon kevés ember tudja még úgy megérezni, mint Golden. Ez a mestermű minden család házában díszező tőré válni és meg fogja bámulni mindenki, aki csak látja.
IRJA MEG MELYIKET AKARJA

Fontos!

NAGYON KEVES NAPTÁRUNK VAN. A RENDELÉSEKET A BERKEZZES SORRENDEJEBEN KÜLDJÜK. HA A NAPTÁRAK ELFOGYNAK, MÁR NEM KAPHAT. SIEMEN, TÖLTSE KI E SZELVENYT ÉS KÜLDJE BE AZONNAL.

Kanadai Magyar Újság

Printed as Second Class Matter, Post Office, Ottawa, Ont., Canada.
Published by the Canadian Hungarian News Co. Ltd.
375 Hargrave St. WINNIPEG, Man. Canada. Telefon: 23747.

Szerkesztő: **BACSKAI P. BELA** Editor
Nagyobb hirdetések árát kívánatra azonnal küldi a kiadványt.
Rates on advertisement contracts furnished on request.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Kanadában 1 évre \$2.00, Félévre \$1.00 Külföld \$3.00
Subscription in Canada 1 year \$2.00 half year \$1.00
To foreign countries 1 year \$3.00

Apróhirdetések előre fizetendők

Legkisebb hirdetés 50 cent. Hármas-
törtei kérésre \$1.25. Kélszo be Money
Ordereken vagy bélyegben a külföldi
hirdetéseket.

OLVASÓINK FIGYELMEBE! Apró-
hirdetéseink között megértétek, hogy
két vagy több hirdetés címe azonos.
Kérjük tehát olvasóinkat a feltüntet-
tett nevekre nagyon vigyázzanak,
mert a hirdetések csak a saját nevükre
érkezett rendelésekért válhatnak
felelősséget.

KÜLDJEN BE \$1.00-t és mi annak el-
lenében bérmentve küldünk önnek 3
tucat importált Modiano Club ciga-
rettapapirt. Vagy \$1.00-ért bérment-
ve küldünk egy font különleges
finomra vágott cigarettadohányt, a-
vagy durvára vágott pipardohányt.
Továbbá \$1-ért bérmentve küldünk 3
font különleges minőségű kevert
nyers leveles dohányt. CALGARY
TOBACCO CO 434-5th Ave. East
CALGARY, Alta.

ELADÓ FARMOK. Farmra magya-
rok, amit olcsón lehet venni. Ba-
romfti és kertészeti alkalmas 10 hold
jó jövedelmet hoz Fort Frances nyar-
aló-város mellett, ahol a turisták
százezrei fordulnak meg nyári időben
Néhány felszerelt farm is van. Vala-
mennyi készpénz szükséges a vétel-
hez. Állami földet \$25.00 160 holdan-
ként. Megterem minden, mint az ó-
hazában. Jöjjön el vagy írjon az a
lábbi címre: John Demeter, BOX 75
Stratton, Ont. 2-10

LEVELES narancessárga, kimondot-
tan szép és jó cigarettadohány
már kapható, 3 fontos minta csomag
\$1.00 hozzá legyen 5 kőnyv óhazai
Modiano "CLUB" cigarettapapír. PI-
PA-dohányok csakis jobb fajta 15
fontos csomagként Ontarióból \$1.55
Quebec és Manitobából \$1.75, Saskat-
chewanból \$2.15, Albertából \$2.35.
Jos. Horváth Amherstburg, Ont. 1-7

ÜZLET
VIGÉC: Nem szándékozik
egy kitűnő teherautót venni
gazdurnak?
GAZDA: Dehogy: Eppen a
minap vettem egy tehenet.
VIGÉC: No, de a tehen há-
tán mégsem roboghat a vásár-
ta.
GAZDA: Az ám, de a kend te-
herautóját sem lehet megfejti.

Minden Házban Nélkülözhetetlen az

**MINDEN TESTI
FAJDALMAT ENY-
HIT — AZ EGÉSZ-
SEGET MEGÓVJA—
A SZERVEZET
FELFRISZITI**
Minden Magyar Őz-
letben és Gyógyász-
terben kapható egész-
Kanádban
Nagy Őveg 1 dollár
Közép Őveg 60 cent

**RENDELJE MEG
POSTÁN**
Küldje be az árát levélben és a
pontos címét — TELJESEN
KÖLTSÉGMENTESEN küldjük
postán. (Rendelhető utánvéttel is
15 cent postabélyeg beküldése
mellett.)
Írjon erre a címre:
ELGIN CHEMICAL CO.
693 Markham St. TORONTO, Ont.
VIZIONTELADÓKAT ÉS ŐGYNÖ-
KÖKET keresünk Kanada minden
magyarlakta helyén. — Érdeklő-
dők küldjék be a címüket részletes
felvilágosításért és árjegyzékért.

Dr. W. CHASNEY

M.D., C.M., L.M.C.C.
ORVOS ÉS SEBÉSZ
a kanadai Orvosi Tanács tagja,
montreali és winniepei körhá-
zak volt szakorvosa
666 Main Street
WINNIPEG, MAN.
Telefon: 21133
Beszél németül és szlovákul!

Dr. S. S. PEIKOFF

ORVOS ÉS SEBÉSZ
RÖNTGEN GÉP
311 McIntyre Block
WINNIPEG, MAN.
Rendelő telefon: 95817
Lakás telefon: 54449
Magyarul beszélnek

G. Maurice Gelley

ŐGYVED, KÖZJEGYZŐ stb.
Szerződések, törvényes okiratok
Polgárosítás, hagyatékok az
Óhazában is, mindennemű pörös
és munkásbiztosítási ügyek
416 McIntyre Block
WINNIPEG, MAN.
Telefon: 96646
Magyarul beszélnek.

A MAGYAROK BESZÁLLÓJA ES TALALKOZÓ HELYE

700 Main St. Winnipeg, Man
MOLNAR GYULA
Levélátvitel — Raktáron van
Óhazai paprika 1/2 kiló ... 75c
Cigaretta papír 1 tucat ... 30c
"Diana" krém, v. puder ... 40c
"Diana" sósorszesz ... 65c
Magyar gramofon lemezek 65c
VIDEKRE SZÁLLÍTÁS KÜLÖN
Olcsó étkezés 15 centtől Billiárd
terem, olcsó lakás 25 centtől.
Telefon: 25187

REMINGTON

HORDOZHATÓ IRÓGÉP
Kapható tíz különböző mére-
tben. Modern kivánságnak tel-
jesen megfelel.
REMINGTON Typewriters Ltd.
220 Bannatyne Ave. Winnipeg.
Kötelezettség nélkül kérés részle-
tes felvilágosítást a Remington
Portable írógépről és a havi fi-
tés feltételéről.
Név
Lakás

FELHÍVÁS
Felkértem az alant felsoroltakat,
hogy saját érdekében a jelenlegi el-
müket az alulírott főkonzulátussal
miciőbb kösítjék:
Dudik László Nyirgebe, Me-
lochville. Ifj. Garancsi László,
Fábiánháza, Melochville, Végső
János Nyirpilis Melochville, Pus-
kás Sándor és Dániel Nyiregy-
háza Windsor. Laufer József,
Gyula Ville La Salle. Szarka
Bertalan Edelény Gold Mines
Lake. Kertész Károly Kisvárd,
Dirtwood. Török Lajosné Du-
navecse Montreal. Naár Antal
Olaszliszka Hamilton. Szendi
Péter Sárospatak Montreal.
Kis István Apátfalva. Fehér Já-
nos Nyiradony. Süller Béla Ra-
kamaz, Hamilton. Bokos Ele-
mer Jenő Egercehi. Asztalos
József Torontó. 5-7

Montreáli m. kir. főkonzulátus
909 Castle Bldg.
MONTREAL, Que.

KONZULI KERESTETÉS

Felkértem az alant felsoroltakat,
hogy saját érdekében mielőbb kö-
sítjék jelenlegi elmüket az alulírott
m. kir. konzulátussal.
Vráncs József Petrivente.
Prókal György nős Simon Ro-
záliával. Hajdu János Szendrő
Váradai János Pircese. Halászi
István nős Polonyi Juliannával.
Gaszner Antal Mór. Krajnyák
János Rakaca. Kovács Ferenc
Szalona. Paul László Gönc.
Gurbács István nős Kádi Teréz
zel. Polyák Nándor volt címe
653 Nairn Ave. Elmwood Man.
Bucsi János nős Baranyó Mag-
dolnával. 5-7

Magyar Királyi Konzulátus
Royal Hungarian Consulate
625 Royal Bank of Canada Building
WINNIPEG, Man.

MUTASSA MEG ALLANDÓAN
ANGOL CIKKEINKET
ISMERŐSEINEK

DITTON A.

Winnipegben 225
Austin St alatt va-
lédi ÓHAZAI mű-
köszörű műhelyt
nyitott és a legfi-
nomabb munkákat
jutányos áron vá-
lalja, garanciával.
Borotva ... 50c.
Hajnyírógép. 75c.
Óllók ... 25-35c

Nuga-Tone

Jobb egészséget hoz, erősbödést — a-
mi több életérőt jelent. Jobb műkö-
dére ösztönzi az idegeket, az izmo-
kat és az elgyengült szerveket. NU-
GA-TONE egy orvos specialistaának a
találmánya. Egy olyan erősítő szer,
mely valószínűleg csodákat művelt ezrek
esetében, erőssé és tevékenyvé tette
a gyengékedőket. Ez az orvosi ren-
delvény most a patikákban kapható
bottalás mellett. Harmadnapra kese-
lére való egy dollárért. Vegye az egy
üveggel még ma, de vigyázzon, hogy
az üvegen rajta legyen a név: NUGA-
TONE.

**Van szerencsénk tisztelt ügyfeleinket értesíteni, hogy hosszas tár-
gyalások után sikerült elérnünk azt, hogy további visszavonásig
ismét módunkban van ügyfeleinknek az igazán kiválóan kedvezmé-
nyes 5.70 aranypengő árú kanadai dolláronként megadni.
Ugyisint kiküszöböltük az otthoni rendeletek következtében a
közelmúltban sajnosan előfordult késéseket is és most már ismét
a megszokott gyors és pontos módon tudjuk magyarországi
ügyfeleink küldéseit teljesíteni**

NE KÉSELEDJÉK TEHÁT, HANEM RAGADJA MEG A KEDVEZŐ ALKALMAT
ÉS KÉRJEN MÉG MA LEGUJABB PÉNZKÜLDŐ IVEINKBŐL ÉS MEG FOG GYÖZÖD-
NI, HOGY NÁLUNK JOBB ÉS KEDVEZŐBB ÁRFOLYAMOT NEMCSAK ARANYPEN-
GÖBEN, HANEM CSEHKORONÁBAN, LEIBEN, DINARBAN VAGY OSZTRÁK SCHIL-
LINGBEN SEHOL SEM FOG TUDNI ELERHETNI

Mint eddig is, minden ügyfelünk egy, a címzett által sajátkezüleg
aláírott nyugtát kap és azonkívül résztvesz az évente kétszer meg-
tartandó nagy huzáson, ahol értékes ajándékokat nyerhet

KÁBELDIJ CSAK 25 CENT
HA CSALÁDJÁT VAGY MENNYASSZONYÁT ÓHAJTJA KANADÁBA HOZATNI, MI KÉSZ-
SÉGESEN RENDELKEZÉSÉRE ÁLLUNK A BEVÁNDORLÁSI ENGEDÉLY MEGSZERZÉSÉBEN
ÉS KIVÁNATÁRA A HAJÓJEGYEKET KEDVEZŐ RÉSZLETFIZETÉSRE IS ADJUK
Óhazai Bélyegek — Közjegyzői Okiratok — Felvilágosítások

ALEX. A. KELEN LIMITED
1456 City Hall Ave. MONTREAL, Que.

KANADAI KOLDUSTARISZNYÁSOK

— Nagyon is igaz — feleli vissza az öreg-kanadás, —
aztán ha még egy jó tanácsot akarnak, Míster, tőlem, hát úgy
ne menjenek ki a Westre, hanem lógnak le hamarabb Mont-
reálnál, ne menjenek tovább, nagyon csunya világ járja most a
Westen ... En itt dolgozok egy papirgyárnál, mint kárpintér,
ha egyikük másikuknak kedve volna itt maradni, úgy talán itt
hamarosan bekapathatna valami munkába.

— Mi az, hogy kárpintér, — kérli Kerekes Ádám.
— Hát az olyan ács-féle. Itt nem úgy van ám, hogy ilyen
iparos vagyok, meg olyan iparos vagyok, oszt csak ezt dolgo-
zom, meg csak azt. Itt mindenki olyan iparos, amilyen munka
adódik.

— Aztán itt lehetne munkát kapni biztosan — kérdezi
Kerekes Ádám.

— Biztos csak a halál Kanadában, de ha van szerencsé-
je azt itt úgy hívják, hogy "csensz", akkor talán már holnap is
bejuthat munkába.

Kerekes Ádám csak törli a bajszát kétfelé, aztán gyors
elhatározással kapja a czókmókját és kurtán azt mondja:

— Földi, én magától tartok, én leszállok itt. Azzal már
kezel is a többi kőröslőkivel.

— Hát itt hagysz bennünket, — mondja Nagy Pál uram.
— Itt bizony — válaszolja rá Kerekes, — sok mindent
figyeltem meg már én is e rövid egy nap alatt, ami nem tetszett,
így aztán hiszek ennek a csongrádi földinek, hát vele tartok.

— Hát ísten áldjon Ádám ...

Kerekes Ádám együtt még egy-két kőröslőki legény is lesu-
vadt a vasuti kocsirol. A visszamaradtak meg elkezdtek ké-
rődzni azon, amit az imént hallottak. Volt is azon eleget mit
gondolkozni.

Mire a vonat Montrealba befutott volna már ugyszólván
a fele se volt rajta a emigránsoknak. Minden állomáson eltűnt
egy-kettő, különösen a fiatalabb férfiak közül. Erre aztán már
örizni kezdték a vonatot, de így is csak szökdösték. Egyik-má-
sik magára szedte az összes fehéreműjés és zsebre rakta ru-
háját, meg amije volt még és bucsuzás nélkül lógott le vonatról.
Nagyon lehangolódott volt a társaság, alig lehetett egyik-

HOENIGES DEZSŐ

nek-másiknak szavát venni; Őrse asszony pedig meg sem állt
a böggessel.

— Látja, mondtam én kendnek, hogy maradjunk ot-
thon. Hát milyen ország ez, ahol az ember még szabádon se
mozoghat! Őriznek bennünket, oszt úgy visznek arra a winni-
pegi vágóhídra. Látja kend, otthon akkor szállt ki kend a vo-
nattól, amikor akart; oszt itt még ki sem szállhat, zsandárral
örzik kendet akár egy rablót.

Befutott Montrealba a vonat, ott aztán egy csoportba
szedték az emigránsokat. Nagyon vigyáztak arra, hogy a már
megfogyatkozott számból valaki el ne tűnhesen. Mégis Ta-
kács, meg Kifosztovits tértül, fordult és amikor a kőröslőkiek a
másik vonatba szálltak: ez a két mákvirág már nem volt a
transzportban.

— Sülyed a hajó, menekülnek a patkányok, — jegye-
zte meg kurtán Ritka János, a falu volt írnoke. Aztán ő sem
szólt többet, de rajta is látszott, hogy jobban érezné magát a
kőröslőki községében, mint itt.

Montreal után a vonat befutott az ontariói sziklás ren-
geteg közé. Egy ideig még tetszett valahogyan a tájék, de ami-
kor ugyanaz volt naphosszat a táj: magas sziklasztréken itt-
ott egy széltől csavart fenyőn kívül mi sem látszott, csak a sok
terméketlen szikla, akkor aztán teljesen fejüket vesztették az
emberek és kitért belőlük a keserűség.

— Hát azért hagytuk ott azt a szép Magyarországot,
hogy ezt a sok sziklát lássuk?! Hát hogyan akarunk mi itt meg-
élni, ahol még a fa is úgy kinlódik ebben a sziklában.

Már nem voltak kíváncsiak a környékre, befüggönyöz-
ték az ablakokat, csak hogy azt a sok kopasz sziklát ne lássák.
Az alföldi magyar még a szép erdős hegyvidéket sem nagyon
birja, hát még ezt a pusztá, kietlen szikla-bírodalmat!

A nagy nyomás csak akkor keült le a lelkekről, amikor
a vonat befutotta Manitobába, a legkeletibb préri-tartományba
és magyarjaink megint a sik pusztaát látták maguk előtt.

De azért nagyon nyomott hangulatban voltak, amikor a
vonatjuk Winnipeg állomására ért és a nagy utazásuk végcél-
jánál voltak.

JOSEPH DYK LI. B.
Őgyvéd, közjegyző stb.
Specializál szerződések, szerző-
jékek, megegyezések, cégbejeg-
yzések, birtok-átírások, munkás-
biztosítási ügyek, polgárosodá-
sok és óhazai iratok ügyében.
Room 53 A. 43 Richmond St W
TORONTO, Ont.

**GYÖNYÖRŰ MAGYAR NÉP-
DALOKAT ÉLVEZHET A MA-
GUK EGYSZERŰ FENSI GÉ-
BEN, HA SZIGETI "HUNGA-
RIAN FOLK TUNES" CIMŰ
LEMEZÉNEK SZÁLLÍTÁSÁRA
25 CENTET EGY ÉVI ELŐFI-
ZETÉSSEL EGYÜTT BEKÜLD**

MAGYAR HENTES ÜZLET
ALEX'S MEAT MARKET
649 Pritchard Ave McKenzie cor
460 King St és Dufferin sark
Raktáron tart friss sertés, mar-
hahúst, óhazai minőségű kol-
bászrukat, füstölt szalonnát, há-
jat, zsírt, tojást, édes nemes pap-
rikát. Nagyobb rendeléseket
házhöz, vidékieket Manitoba ro-
ületére utánvéttel (C.O.D.) száll
Ittok. Szives pártfogást kér
ZEMNICZKY ELEK tulajdonos

ÁLLATÁRAK

GÖBÖLY	
Jó	3.25 — 3.75
Közepes	2.25 — 2.75
Silány	1.50 — 2.00
VAGÓ MARHA	
Jó	3.00 — 3.75
Közepes	2.25 — 3.75
BIKA	
Jó	1.15 — 1.50
Silány	1.00 — 1.25
ŐKÖR	
Jó	2.00 — 2.50
Silány	1.00 — 1.50
BORJU	
Jó	4.50 — 6.00
Közepes	2.00 — 4.50
SERTÉS	
Válogatott	2.55 — 2.35
Nehéz	2.35 — 2.35
Könnnyű	2.00 — 2.50
No. 1 koca	2.25 — 2.25
No. 2. koca	2.25 — 2.25
BARÁNY	
Jó	4.00 — 4.50
Silány	2.50 — 3.00
BIRKA	
Jó	1.50 — 1.50
Silány	0.50 — 1.00

A magyarok találkozó helye
EDMONTONBANI
EMPIRE HOTEL
10246 96th St. Telefon 25075
Jutányos áruk, pontos kiszolgálás,
csengőszolgálat minden-
egy szobában!

Tőzsde
Az e heti winniepei helybeli zá-
ró árak a következők:
BUZA —
No 1 \$0.44% No 2 \$0.42% No 3
\$0.40% No 4 \$0.37% No 5 \$0.36%
ZAB —
No 2 C W 23 No 3 C W 22%
ARPA —
No 2 C W 32% No 3 C W 27%
LEN —
No 1 CW \$0.76% No 2 CW \$0.72%
No 3 C W \$0.60%
ROZS —
No 1 és 2 CW 30% No 3 CW 28%